

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, dnia 20 marca 2020 r.

WK-I.431.1.48.2019

(WK-I.431.4.42.2019)

**Pan
Mariusz Bieniek
Starosta Płocki**

**Starostwo Powiatowe w Płocku
ul. Bielska 59
09-400 Płock**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej², art. 122 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami³ oraz art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych⁴, kontrolerzy: Hanna Makówka – starszy inspektor, Mariola Wajszczak – inspektor wojewódzki, Monika Sapińska – starszy inspektor wojewódzki oraz Waldemar Paska – inspektor Wojewódzki w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (dalej MUW), przeprowadzili w dniach od 5 listopada do 6 grudnia 2019 r. kontrolę problemową w Starostwie Powiatowym w Płocku, z siedzibą przy ul. Bielskiej 59.

Przedmiot kontroli obejmował realizację zadań w zakresie:

- wydawania i zatrzymywania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami, a także cofania i przywracania ww. uprawnień – w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 5 listopada 2019 r.,
- udzielania koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż, odmowy ich udzielenia, zmiany, cofania, ograniczania zakresu, stwierdzania wygaśnięcia oraz przenoszenia koncesji na rzecz innego podmiotu – w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 5 listopada 2019 r.,

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1464).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185 poz. 1092, ze zm.).

³ Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2019 r. poz. 341, ze zm.).

⁴ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, ze zm.).

- udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej – w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 5 listopada 2019 r.,
- prawidłowości wykorzystania dotacji otrzymanej w 2018 r. w rozdziale 75515 na zadanie polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej – w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego oraz stanowiska wobec zastrzeżeń, przekazuję Panu Staroście wystąpienie pokontrolne.

I. Wydawanie i zatrzymywanie dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami, a także cofanie i przywracanie uprawnień do kierowania pojazdami

W poddanym kontroli okresie wydano 4 343 decyzje w sprawie wydania prawa jazdy, 2 decyzje o odmowie wydania prawa jazdy, 530 decyzji w zakresie zatrzymania prawa jazdy, 421 decyzji w sprawie cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami, 154 decyzje w sprawie przywrócenia uprawnień do kierowania pojazdami, 23 decyzje w sprawie skierowania na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji w formie egzaminu państwowego, 332 decyzje w sprawie skierowania na badania lekarskie, 346 decyzji w sprawie skierowania na badania psychologiczne w zakresie psychologii transportu, 320 decyzji w sprawie skierowania na kurs reedukacyjny w zakresie problematyki przeciwalkoholowej i przeciwdziałania narkomanii, 96 decyzji w sprawie wydania zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym oraz 56 decyzji w sprawie przedłużenia ważności zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, a także przyjęto 1 275 wniosków w sprawie wydania wtórnika prawa jazdy oraz 865 wniosków w sprawie wydania prawa jazdy z powodu zmiany danych. Ustalono, że organ nie prowadził innych spraw poza wyżej wymienionymi.

Badaniu poddano 15 spraw dotyczących wydania prawa jazdy oraz 15 wygenerowanych profili⁵ w ww. zakresie, 2 decyzje o odmowie wydania prawa jazdy⁶, 6 spraw dotyczących wydania wtórnika prawa jazdy⁷, 6 spraw dotyczących wydania prawa jazdy z powodu zmiany danych⁸, 9 decyzji w zakresie zatrzymania prawa jazdy⁹, 1 decyzję o przedłużeniu okresu, na który zatrzymano prawo jazdy

⁵ Dotyczy numeru karty kierowcy: 00360/18/1419, 00233/19/1419, 00283/12/1419, 00959/18/1419, 01369/18/1419, 01199/19/1419, 01567/18/1419, 01792/15/1419, 00179/19/1419, 00141/19/1419, 00045/17/1419, 00713/19/1419, 00654/19/1419, 01719/06/1419, 01285/19/1419.

⁶ Decyzje oznaczone: KM-II.5430.54.2018.JZ, KM-II.5430.179.2018.JZ.

⁷ Dotyczy numeru karty kierowcy: 00089/14/1419, 00251/17/1419, 01507/03/1419, 00871/11/1419, 00434/09/1419, 00558/19/1419.

⁸ Dotyczy numeru karty kierowcy: 00165/18/1419, 00807/18/1419, 01319/18/1419, 01333/18/1419, 00503/19/1419, 00761/19/1419.

⁹ Decyzje oznaczone: KM-II.5430.55.2018.UJ, KM-II.5430.100.2018.UJ, KM-II.5430.121.2018.UJ, KM-II.5430.89.2019.UJ, KM-II.5430.266.2019.UJ, KM-II.5430.670..2019.UJ), KM-II.5430.269.2018.JZ, KM-II.5430.201.2019.JZ, KM-II.543209.351.2019.JZ.

do 6 miesięcy¹⁰, 10 decyzji w sprawie cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami¹¹, 5 decyzji w sprawie przywrócenia uprawnień do kierowania pojazdami¹², 6 decyzji w sprawie skierowania na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji w formie egzaminu państwowego¹³, 7 decyzji w sprawie skierowania na badania lekarskie¹⁴, 13 decyzji w sprawie skierowania na badania psychologiczne w zakresie psychologii transportu¹⁵, 7 decyzji w sprawie skierowania na kurs reedukacyjny w zakresie problematyki przeciwalkoholowej i przeciwdziałania narkomanii¹⁶, 4 decyzje w sprawie wydania zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym¹⁷ oraz 4 decyzje w sprawie przedłużenia ważności zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym¹⁸.

Pracownicy wykonujący zadania związane z wydawaniem praw jazdy oraz obsługą systemu teleinformatycznego, zgodnie z wymogami zawartymi w § 3 ust. 5 i 6 rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami¹⁹ zostali przeszkoleni w zakresie wykonywania ww. zadań, co potwierdzają m.in. certyfikaty z odbytych szkoleń.

Starosta Płocki generował profil osoby ubiegającej się o uprawnienia do kierowania pojazdami w terminie i przypadkach określonych w § 5 ww. rozporządzenia. Organ w celu wygenerowania profilu kandydata na kierowcę rejestrował wnioski o wydanie prawa jazdy w systemie teleinformatycznym po uprzednio przeprowadzonej weryfikacji złożonych dokumentów zgodnie z § 6 ww. rozporządzenia.

Poddane badaniu wnioski o wydanie dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami były składane na formularzu określonym w załączniku do rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami.

Wszystkie decyzje sporządzone na podstawie ustawy o kierujących pojazdami wydane zostały zgodnie z właściwością rzeczową i miejscową organu, przez upoważnione osoby. Decyzje w sprawie odmowy wydania, zatrzymania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami, a także cofania i przywracania uprawnień do kierowania pojazdami oraz wydawania skierowań,

¹⁰ Decyzja oznaczona KM-II.5430.17.2018.JZ.

¹¹ Decyzje oznaczone: KM-II.5430.331.2018.UJ, KM-II.5430.212.2018.JZ, KM-II.5430.169.2018.UJ, KM-II.5430.21.2018.UJ, KM-II.5430.201.2016.UJ, KM-II.5430.20.2018.UJ, KM-II.5430.261.2016.UJ, KM-II.5430.80.2018.UJ, KM-II.5430.60.2019.UJ, KM-II.5430.207.2019.UJ.

¹² Decyzje oznaczone: KM-II.5430.195.2018.UJ, KM-II.5430.196.2018.UJ, KM-II.5430.219.1.2019.PM, KM-II.5430.317.1.2018.SP, KM-II.5430.400.2019.UJ.

¹³ Decyzje oznaczone: KM-II.5430.56.2018.UJ, KM-II.5430.101.2018.UJ, KM-II.5430.122.2018.UJ, KM-II.5430.91.2019.UJ, KM-II.5430.268.2019.UJ, KM-II.5430.671.2019.UJ,

¹⁴ Decyzje oznaczone: KM-II.5430.123.2018.UJ, KM-II.5430.155.2018.UJ, KM-II.5430.226.2018.UJ, KM-II.5430.322.2018.UJ, KM-II.5430.346.2018.UJ, KM-II.5430.425.2019.UJ, KM-II.5430.583.2019.UJ,

¹⁵ Decyzje oznaczone: KM-II.5430.50.2018.UJ, KM-II.5430.96.2018.UJ, KM-II.5430.106.2018.UJ, KM-II.5430.90.2019.UJ, KM-II.5430.267.2019.UJ, KM-II.5430.669.2019.UJ, KM-II.5430.124.2018.UJ, KM-II.5430.156.2018.UJ, KM-II.5430.227.2018.UJ, KM-II.5430.323.2018.UJ, KM-II.5430.347.2018.UJ, KM-II.5430.426.2019.UJ, KM-II.5430.584.2019.UJ.

¹⁶ Decyzje oznaczone: KM-II.5430.59.2018.UJ, KM-II.5430.76.2018.UJ, KM-II.5430.108.2018.UJ, KM-II.5430.164.2018.UJ, KM-II.5430.175.2018.UJ, KM-II.5430.427.2019.UJ, KM-II.5430.585.2019.UJ.

¹⁷ Decyzje oznaczone: KM-II.5430.22.2018.JZ, KM-II.5430.38.2018.JZ, KM-II.5430.29.2019.JZ, KM-II.5430.34.2019.JZ.

¹⁸ Decyzje oznaczone: KM-II.5430.33.2018.PM, KM-II.5430.44.2018.JZ, KM-II.5430.17.2019.JZ, KM-II.5430.50.2019.MW.

¹⁹ Rozporządzenie z dnia 24 lutego 2016 r. Ministra Infrastruktury i Budownictwa w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami (Dz. U. poz. 231, ze zm.).

o których mowa w art. 99 ust. 1 pkt 1, pkt 2 lit. a, pkt 3 lit. a, b, pkt 5 ustawy o kierujących pojazdami zostały wydane po zaistnieniu przesłanek uzasadniających ich wydanie. Uprawnienia do kierowania pojazdami oraz zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym zostały wydane na czas oznaczony zgodnie z art. 13 i art. 109 ust. 2 ustawy o kierujących pojazdami. Zrealizowany został obowiązek pobierania opłaty za wydanie uprawnień do kierowania pojazdami oraz zezwoleń na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym.

Akta ewidencyjne kierowców przechowywane były zgodnie z wymogami rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wydanie jednej decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy²⁰ po upływie dłuższym niż 4 miesiące od daty informacji przesłanej przez Komendę Miejską Policji ██████████ o przekroczeniu przez kierującego liczby 24 punktów karnych za naruszenie przepisów ruchu drogowego oraz o zatrzymaniu prawa jazdy i przekazaniu zatrzymanego prawa jazdy, w trybie art. 136 ustawy Prawo o ruchu drogowym. W przedmiotowej sprawie informację o przekroczeniu limitu 24 punktów i zatrzymaniu dokumentu organ uzyskał 31 maja 2019 r., natomiast postępowanie w sprawie wydania decyzji o zatrzymaniu wszczęto 15 października 2019 r. po złożeniu przez Komendanta Wojewódzkiego Policji ██████████ w dniu 14 października 2019 r. wniosków o skierowanie kierującego na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji do kierowania pojazdami oraz o skierowanie na badania psychologiczne w zakresie psychologii transportu, a następnie decyzją z 17 października 2019 r. orzekł o zatrzymaniu prawa jazdy. Organ w wydanej decyzji swoje rozstrzygnięcie uzasadnił wyłącznie wnioskiem Komendanta Wojewódzkiej Policji o sprawdzenie kwalifikacji do kierowania pojazdami w związku z przekroczeniem liczby 24 punktów. Jednocześnie decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w celu zapewnienia bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego. Art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw²¹ wyraźnie wskazuje, że w sytuacji, gdy kierowca przekroczy 24 punkty za naruszenie przepisów o ruchu drogowym, organ wydaje decyzję o zatrzymaniu prawa jazdy, a swoje rozstrzygnięcie opiera na przesłanej informacji przez Policję, która ma charakter dokumentu urzędowego, stanowiącego dowód tego, co zostało w nim urzędowo stwierdzone²². Ponadto, w przedmiotowej decyzji, w jej uzasadnieniu wskazano nieprawidłową datę wniosku Komendanta

²⁰ Dotyczy decyzji oznaczonej KM-II.5430.670.2019.UJ.

²¹ Ustawa z dnia 20 marca 2015 r. o zmianie ustawy – kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 541).

²² Zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektora Wydziału Komunikacji z 6 grudnia 2019 r. cyt. „(...) dokument został zatrzymany w systemie, jednak pracownik omyłkowo nie wydał w odpowiednim czasie decyzji w formie papierowej, gdyż oczekiwał na wpłynięcie wniosku o sprawdzenie kwalifikacji. W związku z powyższym pracownicy zostali pouczeni o konieczności wydawania decyzji w odpowiednich terminach oraz na podstawie wpłynięcia odpowiedniej informacji (...)”.

Wojewódzkiej Policji ██████████ o sprawdzenie kwalifikacji do kierowania pojazdami, tj. wskazano cyt. „(...) z dnia 10.09.2019 r.(...)”, zamiast z dnia 9 października 2019 r., a także nie odniesiono się do informacji przekazanej 31 maja 2019 r. przez Komendę Miejską Policji o przekroczeniu przez kierującego 24 punktów oraz o zatrzymaniu prawa jazdy w dniu 30 maja 2019 r.

2. Wydanie dwóch decyzji w sprawie zatrzymania tego samego dokumentu prawa jazdy, w stosunku do tej samej osoby, tj.:

a) w dniu 7 stycznia 2018 r. Starosta Płocki wszczął postępowanie w sprawie przedłużenia okresu, na który zatrzymano prawo jazdy kat. B i C, w związku kierowaniem pojazdem pomimo zatrzymania prawa jazdy decyzją oznaczoną KM-II.5430.107.2017.JZ z dnia 7 kwietnia 2017 r., z powodu przekroczenia dopuszczalnej prędkości o więcej niż 50 km/h i zobowiązując kierującego do zwrotu prawa jazdy, a następnie decyzją oznaczoną KM-II.5430.17.2018.UJ z dnia 17 stycznia 2018 r., działając na podstawie art. 102 ust. 1 pkt 4 oraz ust. 1 d ustawy o kierujących pojazdami – orzekł o przedłużeniu okresu, na który zatrzymano prawo jazdy do 6 miesięcy, licząc od dnia złożenia oświadczenia o zagubieniu prawa jazdy, tj. od 16 stycznia do 16 lipca 2018 r., nadając decyzji rygor natychmiastowej wykonalności, na podstawie art. 108 § 1 kpa²³;

b) w dniu 24 stycznia 2018 r. Starosta wszczął postępowanie połączone w sprawach: zatrzymania prawa jazdy, skierowania na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji do kierowania pojazdami oraz na badania psychologiczne, w związku z przekroczeniem liczby 24 punktów za naruszenie przepisów ruchu drogowego, a następnie decyzją oznaczoną KM-II.5430.55.2018.UJ z dnia 19.02.2018 r., działając na podstawie art. 7 ust.1 pkt 5 ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, orzekł o zatrzymaniu prawa jazdy, nadając decyzji rygor natychmiastowej wykonalności w celu zapewnienia bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego.

W opisanych powyżej przypadkach doszło do wydania dwóch decyzji o zatrzymaniu tego samego dokumentu należącego do tej samej osoby, z których jedna jest niewykonalna w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 5 kpa, gdyż nie jest możliwe wykonanie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy w sytuacji, gdy prawo jazdy zostało już zatrzymane mocą innej decyzji ostatecznej, mającej nadany rygor natychmiastowej wykonalności²⁴. W piśmiennictwie przyjmuje się, że w tym przepisie chodzi

²³ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 ze zm.).

²⁴ Zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektora Wydziału Komunikacji z 5 grudnia 2019 r. cyt. „(...) W omawianej sprawie nastąpił zbieg zdarzeń a mianowicie osoba przekroczyła dopuszczalną prędkość o więcej niż 50 km/h w terenie zabudowanym i przekroczyła liczbę 24 punktów za naruszenia przepisów ruchu drogowego otrzymanych na podstawie art. 130 ust. 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym. Należy wskazać, iż (...) pracownik sugerując się wydaną pierwszą decyzją o zatrzymaniu prawa jazdy omyłkowo pominął fakt wskazania terminu zatrzymania tego dokumentu. W drugiej decyzji omyłkowo zastosował rygor natychmiastowej wykonalności. W związku ze stwierdzonymi ww. nieprawidłowości pracownik oraz osoba podejmująca decyzję zostali pouczeni o konieczności postępowania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa”.

również o niewykonalność faktyczną, która w tych przypadkach miała miejsce (istniała) już w momencie wydania takiej decyzji²⁵. Zatrzymanie prawa jazdy, jako konkretny – istniejący materialnie dokument, jest niewątpliwie czynnością faktyczną, a nie prawną, która może być wykonana tylko jednorazowo. Stanowisko takie potwierdza wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 11 kwietnia 2019 r., sygn. II SA/Op 20/19/2019 (LEX nr 2647366).

3. Nieprzestrzeganie w toku prowadzonych postępowań wybranych przepisów kpa, poprzez:

- a) niewskazanie uzasadnienia prawnego w treści wszystkich poddanych badaniu decyzjach o zatrzymaniu prawa jazdy w związku z przekroczeniem 24 punktów za naruszenie przepisów ruchu drogowego²⁶, a także w treści 4 decyzji²⁷ o przywróceniu uprawnień do kierowania pojazdami silnikowymi. Zaniechaniem takim naruszono wymogi określone w art. 107 § 1 i 3 kpa, zgodnie z którymi decyzja powinna zawierać uzasadnienie prawne, obejmujące w szczególności wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji z przytoczeniem przepisów prawa, wyjaśnienia, dlaczego organ orzekający zastosował określony przepis rozstrzygając sprawę²⁸;
- b) odstąpienie, na podstawie art. 107 § 4 kpa od uzasadnienia 4 decyzji²⁹ o wydaniu zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym oraz 2 decyzji³⁰ o przedłużeniu ważności zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, podczas gdy decyzje nie uwzględniały w całości żądania stron w zakresie kategorii praw jazdy określonych w zezwoleniu na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym³¹. Ponadto, w jednej decyzji³² o przedłużeniu ważności zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym organ nie odniósł się do faktu, że w chwili wydawania zezwolenia brak było możliwości wydania zezwolenia na kierowanie

²⁵ zob. K. Glibowski "Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz" pod red. R. Hausera i M. Wierzbowskiego, wyd. C.H. Beck, Warszawa 2014, str. 673.

²⁶ Decyzje oznaczone: KM-II.5430.55.2018.UJ, KM-II.5430.100.2018.UJ, KM-II.5430.121.2018.UJ, KM-II.5430.89.201.UJ, KM-II.5430.266.2019.UJ, KM-II.5430.670..2019.UJ.

²⁷ Decyzje oznaczone: KM-II.5430.196.2018.UJ, KM-II.5430.219.1.2019.PM, KM-II.5430.317.1.2018.SP, KM-II.5430.400.2019.UJ.

²⁸ Zgodnie z wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 10 kwietnia 2013 r., sygn. Akt I SA/Gd 47/13 (LEX nr 1310534), cyt.: „(...) Uzasadnienie prawne decyzji nie może polegać tylko na powołaniu, przez organ wydający ową decyzję, artykułu czy paragrafu przepisu prawa, lecz powinno zawierać umotywowaną ocenę stanu faktycznego w świetle obowiązującego prawa oraz wskazać, jaki zachodzi związek między tą oceną, a treścią rozstrzygnięcia”.

²⁹ Decyzje oznaczone: KM-II.5430.22.2018.JZ, KM-II.5430.38.2018.JZ, KM-II.5430.29.2019.JZ, KM-II.5430.34.2019.JZ.

³⁰ Decyzje oznaczone: KM-II.5430.44.2018.JZ, KM-II.5430.17.2019.JZ.

³¹ Decyzją oznaczoną KM-II.5430.22.2018.JZ rozstrzygnięto o wydaniu zezwolenia w zakresie kategorii B podczas, gdy wnioskodawca wnioskował o wydanie zezwolenia w zakresie kategorii: B1, B, B+E; decyzją oznaczoną KM-II.5430.38.2018.JZ rozstrzygnięto o wydaniu zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym w zakresie kat. B, podczas gdy wnioskodawca wnioskował o wydanie zezwolenia w zakresie kat. B1, B, B+E; decyzją oznaczoną KM-II.5430.29.2019.JZ rozstrzygnięto o wydaniu zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym w zakresie kat. A,B, C, podczas gdy wnioskodawca wnioskował o wydanie zezwolenia w zakresie kat. A1, A2, A, B1, B, B+E, C1, C1+E, C; decyzją oznaczoną KM-II.5430.34.2019.JZ rozstrzygnięto o wydaniu zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym w zakresie kat. B podczas gdy, wnioskodawca wnioskował o wydanie zezwolenia w zakresie kat. B1, B, B+E; decyzją oznaczoną KM-II.5430.44.2018.JZ rozstrzygnięto o przedłużeniu zezwolenia w zakresie kat. B podczas gdy, wnioskodawca wnioskował o wydanie zezwolenia w zakresie kat. B1, B, B+E; decyzją oznaczoną KM-II.5430.17.2019.JZ rozstrzygnięto o przedłużeniu zezwolenia w zakresie kat. B, C podczas gdy, wnioskodawca wnioskował o wydanie zezwolenia w zakresie kat. B1, B, B+E, C1, C1+E, C, C+E.

³² Decyzja oznaczona KM-II.5430.17.2019.JZ.

pojazdem uprzywilejowanym na okres wynikający z przywołanej podstawy prawnej oraz orzeczenia lekarskiego i psychologicznego ze względu na krótszy okres ważności posiadanego prawa jazdy³³. Wskazać należy, że stosownie do treści art. 107 § 3 kpa organ powinien w uzasadnieniu decyzji podać i omówić istotne dla rozstrzygnięcia fakty i dowody, natomiast z treści art. 107 § 4 kpa wynika, że odstąpić od uzasadnienia można pod warunkiem, że w całości uwzględnił żądanie strony³⁴;

c) niezawiadomienie strony o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami oraz niepoinformowanie strony przed wydaniem decyzji o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań³⁵. Powyższymi zaniechaniami naruszono zasadę czynnego udziału strony w postępowaniu, określoną w art. 10 kpa, a także wymóg określony w art. 61 § 4 kpa, zgodnie z którym o wszczęciu postępowania z urzędu należy zawiadomić wszystkie osoby będące stronami w sprawie. Podkreślić należy, że w decyzji o skierowaniu na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji kierowcy w formie egzaminu państwowego³⁶ stronę poinformowano, że w przypadku braku informacji o wystąpieniu przeszkody uniemożliwiającej przeprowadzenie tego egzaminu, wszczęte zostanie postępowanie w sprawie cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami³⁷;

d) niewskazanie w pouczeniu jednej decyzji odmawiającej wymiany prawa jazdy³⁸, że termin 14-dniowy do wniesienia od niej odwołania liczy się od dnia doręczenia decyzji³⁹, a ponadto w pouczeniu wszystkich decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy⁴⁰, decyzji w sprawie cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami oraz decyzji o skierowaniu na kurs reedukacyjny w zakresie problematyki alkoholowej i przeciwdziałania narkomanii, a także decyzji w sprawie wydania zezwolenia⁴¹ oraz przedłużenia ważności zezwolenia⁴² na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym zawarto niepełną informację dotyczącą zrzeczenia się prawa

³³ Zezwolenie wydano na okres ważności prawa jazdy, tj. 1 rok i 2 miesiące.

³⁴ Zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektora Wydziału Komunikacji z 4 grudnia 2019 r. cyt.: „(...) W przedłożonych decyzjach organ odniósł się tylko do kategorii prawa jazdy, które wnioskodawca posiadał (...). Omyłkowo nie uwzględniono pozostałych kategorii z jednego bloku i nie odniósł się do nich w uzasadnieniu decyzji (...)”.

³⁵ Dotyczy sprawy oznaczonej KM-II.5430.169.2018.UJ.

³⁶ Decyzja oznaczona KM-II.5430.122.2018.UJ.

³⁷ Zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektora Wydziału Komunikacji z 4 grudnia 2019 r. cyt.: „(...) Strona została poinformowana ustnie podczas składania wniosku o wydanie profilu na egzamin sprawdzający kwalifikację o wszczęciu postępowania o cofnięciu uprawnień w przypadku negatywnego wyniku egzaminu. Ponadto, w decyzji o skierowaniu na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji z 25.04.2018 strona postępowania została zawiadomiona, że w przypadku niepoddania się sprawdzeniu kwalifikacji lub otrzymania negatywnej oceny z egzaminu na podstawie art. 103 ust. 1 pkt 1 lit. c lub lit. 1d ustawy o kierujących pojazdami wydana zostanie decyzja o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami (...)”.

³⁸ Decyzja oznaczona KM-II.5430.51.2018.JZ.

³⁹ W wyjaśnieniu z 03.12.2019 r. Dyrektor Wydziału Komunikacji wskazał, że cyt.: „(...) Pracownik omyłkowo w tej decyzji nie wskazał słowa „dni od otrzymania decyzji (...)”.

⁴⁰ Decyzji wydanych w związku z przekroczeniem przez kierowcę prędkości o więcej niż 50 km/h na obszarze zabudowanym oraz w związku z przekroczeniem przez kierowcę 24 punktów za naruszenie przepisów ruchu drogowego.

⁴¹ Decyzje oznaczone: KM-II.5430.22.2018.JZ, KM-II.5430.38.2018.JZ, KM-II.5430.29.2019.JZ, KM-II.5430.34.2019.JZ.

⁴² Decyzje oznaczone: KM-II.5430.33.2018.PM, KM-II.5430.44.2018.JZ, KM-II.5430.17.2019.JZ, KM-II.5430.50.2019.JZ.

do wniesienia odwołania, tj. wskazano, że cyt. „(...) Strona ma prawo do złożenia oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania co powoduje, że decyzja staje się ostateczna i prawomocna (...)”. Organ nie wskazał terminu w jakim strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania, o czym stanowi art. 127a kpa⁴³. Podkreślić należy, że zgodnie z art. 9 kpa organy administracji publicznej są obowiązane do należytego i wyczerpującego informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego. Organy czuwają nad tym, aby strony i inne osoby uczestniczące w postępowaniu nie poniosły szkody z powodu nieznamości prawa, i w tym celu udzielają im niezbędnych wyjaśnień i wskazówek⁴⁴;

4. Wydanie decyzji⁴⁵ o zatrzymaniu prawa jazdy na okres 3 miesięcy na podstawie art. 102 ust. 1 pkt 4 ustawy o kierujących pojazdami i nadawanie rygoru natychmiastowej wykonalności, powołując się na art. 108 § 1 kpa. Wskazać należy, że zgodnie z art. 102 ust. 1c ustawy o kierujących pojazdami Starosta wydaje decyzję, o której mowa w ust. 1 pkt 4 lub 5, na okres 3 miesięcy, nadając jej rygor natychmiastowej wykonalności oraz zobowiązując kierującego do zwrotu prawa jazdy, jeżeli dokument ten nie został zatrzymany w trybie art. 135 ust. 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym⁴⁶. Treść tego przepisu wskazuje, że nadanie rygoru natychmiastowej wykonalności następuje na jego podstawie, nie zaś na podstawie ogólnej regulacji zawartej w treści art. 108 § 1 kpa i to na ten właśnie przepis winien powołać się organ w treści decyzji⁴⁷.
5. Wydanie nowego dokumentu prawa jazdy w związku ze zmianą danych⁴⁸ wnioskodawcy z jednoczesnym wprowadzeniem zmian w zakresie uprawnienia do kierowania pojazdem mechanicznym. Z wniosku o wymianę dokumentu z dnia 23 stycznia 2018 r. oraz dołączonych do niego dokumentów wynika, że osobie przyznano w 2008 r. bezterminowe uprawnienie do kierowania pojazdami kat. B. Pomimo powyższego organ dokonał wpisu stwierdzającego posiadanie uprawnienia do kierowania pojazdem kategorii B do dnia 1 lutego 2033 r., do czego nie miał podstaw faktycznych i prawnych⁴⁹. Wskazać należy, że organ dokonując w oparciu o art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy o kierujących pojazdami czynności materialno-technicznej wydania nowego prawa jazdy – może dokonać zmian wpisów w dokumencie jedynie w zakresie określonym

⁴³ Dyrektor Wydziału Komunikacji w wyjaśnieniu z 4 grudnia 2019 r. wskazał, że cyt. „(...) Pracownicy zostali poinstruowani o konieczności wpisywania w pouczeniu terminu w jakim strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania (...)”.

⁴⁴ por. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Szczecinie w wyroku z dnia 9 sierpnia 2018 r. syg. II SA/Sz 361/18.

⁴⁵ Decyzje oznaczone: KM-II.5430.269.2018.JZ, KM-II.5430.201.2019.JZ, KM-II.5430.351.2019.JZ.

⁴⁶ Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1990 ze zm.).

⁴⁷ Zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektora Wydziału Komunikacji z 4 grudnia 2019 r. cyt. „(...) Pracownicy omyłkowo dublowali nadawanie decyzjom rygoru natychmiastowej wykonalności zgodnie z art. 108 § 1kpa (...)”.

⁴⁸ Dotyczy numeru karty kierowcy 00165/18/1419.

⁴⁹ Zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektora Wydziału Komunikacji z 3 grudnia 2019 r. cyt.: „(...) Pomyłkowo nie została zmieniona data ważności uprawnień. Po przyjęciu akt z innego urzędu system sam generuje datę ważności na 15 lat. Pracownik przeoczył dokonanie zmiany daty na uprawnienia kategorii B i B1 bezterminowo. Osoba odbierająca prawa jazdy je zgłosiła zastrzeżeń, nie złożyła odwołania (...)”.

treścią złożonego wniosku, a więc zmian dotyczących danych wnioskodawcy oraz, z uwagi na treść art. 13 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, wpisu daty ważności wydawanego dokumentu (dokument prawa jazdy kategorii B w obecnym stanie prawnym wydawany jest na 15 lat). Dokonywane przez organ w tym trybie wpisy w nowym dokumencie prawa jazdy nie mogą natomiast dotyczyć posiadanego przez wnioskodawcę uprawnienia do kierowania pojazdami. Ponadto ograniczenie terminu posiadanych uprawnień jest niezgodne z § 29 rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami, który wskazuje że osoby posiadające przed dniem wejścia w życie ww. rozporządzenia uprawnienia do kierowania pojazdami, których data ważności nie była ograniczona orzeczeniem lekarskim lub psychologicznym powinny mieć daną kategorię prawa jazdy ważną bezterminowo⁵⁰. W orzecznictwie wskazuje się, że na gruncie regulacji ustawy o kierujących pojazdami zachodzi konieczność wyraźnego odróżnienia uprawnienia do kierowania pojazdami, stanowiącego w swej istocie prawo podmiotowe uprawniające do kierowania danego rodzaju pojazdem, od dokumentu prawa jazdy, który jedynie stwierdza posiadanie tego uprawnienia przez określoną osobę, stanowiąc w swej istocie dowód prawa/uprawnienia do kierowania pojazdami⁵¹.

6. Wydanie decyzji o wydaniu uprawnienia do kierowania pojazdami w części H wniosku pomimo, że nie wystąpiły przesłanki do wydania przedmiotowej decyzji. Strona posiadała uprawnienia do kierowania pojazdami kat, AM, B, B1 i złożyła wniosek o wydanie wtórnika prawa jazdy⁵², w związku z utratą dokumentu prawa jazdy, stronie wydano nowy dokument prawa jazdy nie dokonując żadnych zmian, tj. nie nadano nowych uprawnień, nie zmieniano terminu ważności posiadanych uprawnień, czy też nie wskazano nowego terminu ważności prawa jazdy⁵³.
7. Wprowadzenie do centralnej ewidencji kierowców za pomocą systemu teleinformatycznego nieprawidłowych informacji lub nie przekazano danych dotyczących zatrzymania prawa jazdy:
 - a) w 1 sprawie dotyczącej cofnięcia uprawnienia do kierowania pojazdami⁵⁴ wprowadzono nieprawidłową datę początkową cofnięcia uprawnienia w zakresie posiadanej kat. B – „*od dnia 2016-12-10*”, podczas gdy orzeczony środek karny określa datę początkową biegu terminu zakazu liczoną od dnia zatrzymania prawa jazdy – „*2016-11-20*”⁵⁵;

⁵⁰ por. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku w wyroku z 14 maja 2015 r., sygn. akt III SA/Gd 270/15 oraz Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie w wyroku z 29 stycznia 2019 r., sygn. akt III SA/Lu 535/18.

⁵¹ por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 grudnia 2013 r., sygn. akt K 5/13, publ. OTK-A 2013/9/137, Dz.U.2014/37).

⁵² Dotyczy numeru karty kierowcy 00251/17/1419.

⁵³ Zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektora Wydziału Komunikacji z 3 grudnia 2019 r. cyt.: „(...) Decyzja została rozpisana pomyłkowo a zatem pracownik błędnie wydał decyzję (...)”.

⁵⁴ Decyzja oznaczona KM-II.5430.261.2016.UJ.

⁵⁵ W czasie prowadzonych czynności kontrolnych wprowadzono poprawną datę początkową biegu terminu cofnięcia uprawnień (jako dowód do akt kontrolowanej sprawy wygenerowano kartę kierowcy, wg stanu na dzień 4 grudnia 2019 r.). Dyrektor Wydziału Komunikacji w wyjaśnieniu z 5 grudnia 2019 r. wskazał, że cyt. „(...) pracownik omyłkowo wprowadził do systemu teleinformatycznego błędne daty (...)”.

- b) w 2 sprawach dotyczących wydania decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy – w przypadku jednej decyzji⁵⁶ wydanej w trybie art. 102 ust. 1 pkt 4 ust. 1c ustawy o kierujących pojazdami, zainicjowanej wnioskiem Komendy Miejskiej Policji [REDAKTOR] w związku z zatrzymaniem prawa jazdy na podstawie art. 135 ust. 1 pkt 1a lit. a ustawy Prawa o ruchu drogowym za przekroczenie dopuszczalnej prędkości o więcej niż 50 km/h na obszarze zabudowanym – do systemu teleinformatycznego nie wprowadzono daty początkowej zatrzymania (wprowadzono wyłącznie datę końcową zatrzymania – 02.07.2019)⁵⁷, natomiast w przypadku drugiej decyzji przedłużającej okres zatrzymania do 6 miesięcy⁵⁸ wydanej w trybie art. 102 ust. 1d ustawy o kierujących pojazdami – do systemu teleinformatycznego nie wprowadzono daty zatrzymania prawa jazdy, a okres ten rozpoczął bieg w dniu 16 stycznia 2018 r., tj. z chwilą złożenia w Urzędzie oświadczenia o zagubieniu dokumentu prawa jazdy i trwał do 16 lipca 2018 r.; w tym przypadku osoba kierowała pojazdem silnikowym w okresie obowiązywania decyzji administracyjnej o zatrzymaniu prawa jazdy⁵⁹ na okres 3 miesięcy wydanej na podstawie art. 102 ust. 4 ww. ustawy w dniu 7 kwietnia 2017 r. w związku z faktem, że osoba kierując pojazdem przekroczyła dopuszczalną prędkość o więcej niż 50 km/h na obszarze zabudowanym. Wobec kierującego organ, kolejną decyzją oznaczoną KM-II.5430.55.2018.UJ z 19 lutego 2018 r., działając na podstawie art. 7 ust.1 pkt 5 ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw orzekł o zatrzymaniu prawa jazdy w związku z przekroczeniem liczby 24 punktów za naruszenie przepisów ruchu drogowego⁶⁰;
- c) w jednej sprawie dotyczącej wydania prawa jazdy⁶¹ wprowadzono nieprawidłową datę orzeczenia psychologicznego, tj. cyt. „(...) 14.04.2018 r.(...)”, podczas gdy załączone do wniosku orzeczenie psychologiczne nr 47/2018 zostało wydane 14.05.2018 r.,
- d) w przypadku 8 zezwoleń na kierowanie pojazdami uprzywilejowanym wprowadzono nieprawidłowy numer zezwolenia, tj. w przypadku zezwolenia wydanego decyzją oznaczoną:
- KM-II.5430.22.2018.JZ – numer 03157061419, zamiast 22/2018,
 - KM-II.5430.38.2018.JZ – numer 00083161419, zamiast 38/2018,
 - KM-II.5430.29.2019.JZ – numer 00444021419, zamiast 29/2019,
 - KM-II.5430.34.2019.JZ – numer 01713041419, zamiast 34/2019,
 - KM-II.5430.33.2018.JZ – numer 02375031419, zamiast 33/2018,

⁵⁶ Decyzja oznaczona KM-II.5430.201.2019.JZ.

⁵⁷ Zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektora Wydziału Komunikacji z 6 grudnia 2019 r. cyt. „(...) Fakt zatrzymania dokumentu został wprowadzony do systemu z chwilą uzyskania informacji z policji, tj. z dniem 08.04.2019 roku, nie mniej jednak właściwa data zatrzymania omyłkowo w dalszej zakładce systemu nie została wprowadzona (...)”

⁵⁸ Decyzja oznaczona KM-II.5430.17.2018.JZ.

⁵⁹ Decyzja oznaczona KM-II.5430.107.2017.JZ.

⁶⁰ W związku z niezgłoszeniem się we wskazanym terminie na egzamin państwowy w celu sprawdzenia kwalifikacji kierowcy z rygorem natychmiastowej wykonalności wydano decyzję cofającą 31 grudnia 2018 r.

⁶¹ Dotyczy osoby o numerze karty kierowcy 00104/08/1419.

- KM-II.5430.44.2018.JZ – numer 01610051419, zamiast 44/2018,
- KM-II.5430.17.2019.JZ – numer 00665151419, zamiast 17/2019,
- KM-II.5430.50.2019.MW – numer 01262091419, zamiast 50/2019⁶².

Ponadto w wyniku kontroli stwierdzono:

- a) nieprawidłowo wypełnione lub brak wymaganych danych w 7 wnioskach, tj.
- w 2 wnioskach o wydanie prawa jazdy⁶³ informację o załączeniu fotografii oznaczono w części C pkt 2 lit. a oraz w części E pkt 3 lit. a *Wydanie Wtórника/Zmiany danych*”, a także w przypadku 1 wniosku⁶⁴ w części D lit. e *Potwierdzenia kwalifikacji*; w przypadku tych wniosków informacje o składanych załącznikach należało oznaczyć tylko w części C pkt 2 lit. a;
 - w 3 wnioskach o wymianę prawa jazdy w związku ze zmianą danych⁶⁵ informację o załączeniu fotografii oznaczono w części C pkt 2 lit. a oraz w części E pkt 3 lit. a wniosku, a także w jednym wniosku⁶⁶ w części C pkt 2 lit. b, c, d informujące o załączeniu orzeczenia lekarskiego i psychologicznego oraz dowodu uiszczenia opłaty za wydanie prawa jazdy; w przypadku tych wniosków informacje o składanych załącznikach należało oznaczyć tylko w części E,
 - w 1 wniosku o wymianę prawa jazdy wydanego za granicą bez sprawdzenia kwalifikacji⁶⁷ informację o załączeniu fotografii oznaczono w części C pkt 2 lit. a oraz w części D lit. e *Potwierdzenia kwalifikacji*, a także w części E pkt 2, pkt 3 lit. a, b *Wydania Wtórника/Zmiany danych* informujących o ubieganiu się o wydanie prawa jazdy z powodu zmiany danych oraz o załączeniu fotografii i dowodu uiszczenia opłaty; w przypadku tego wniosku informacje o składanych załącznikach należało oznaczyć tylko w części C pkt 2 lit. a, d;
 - w 1 wniosku o przywrócenie uprawnień do kierowania pojazdami⁶⁸ brak wypełnienia części C punkt 2 lit. d informującej, że załączono opłatę za wydanie prawa jazdy, a ponadto w części G w oświadczeniu składanym pod odpowiedzialnością karną wynikającą z art. 233 § 1 Kodeksu karnego⁶⁹ zamazano kwadrat pkt 4 informujący, że wnioskodawca nie ma zatrzymanego prawa jazdy, czym spowodowano nieczytelność złożonego oświadczenia⁷⁰;

⁶² Dyrektor Wydziału Komunikacji w wyjaśnieniu z 4 grudnia 2019 r. wskazał, że cyt.: „(...) System automatycznie generuje numer zezwolenia jako numer prawa jazdy. Pracownik przez nieuwagę nie dokonywał jego korekty. W chwili obecnej czynności te są już dokonywane (...)”.

⁶³ Dotyczy numeru karty kierowcy: 01792/15/1419, 00713/19/1419.

⁶⁴ Dotyczy numeru karty kierowcy 00713/19/1419.

⁶⁵ Dotyczy numeru karty kierowcy: 00165/18/1419, 01319/18/1419, 00503/19/1419.

⁶⁶ Dotyczy karty kierowcy 00503/19/1419.

⁶⁷ Dotyczy osoby o numerze w rejestrze 02749/13.

⁶⁸ Dotyczy numeru karty kierowcy 00866/15/1419.

⁶⁹ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1950 ze zm.)

⁷⁰ Zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektora Wydziału Komunikacji z 5 grudnia 2019 r. cyt.: „(...) Wnioskodawca przyszedł do Urzędu już z wypełnionym wnioskiem w części G (oświadczenie) w punkcie 4 „nie mam zatrzymanego prawa jazdy” błędnie zaznaczył znakiem X. Po zweryfikowaniu wniosku pod względem kompletności i prawidłowości i stwierdzeniu nieprawidłowości przez pracownika osoba dokonała zamalowania tej kratki, co uznano za prawidłowe. Inna forma

- w trzech wnioskach nieprawidłowe oznaczenia informujące o dołączeniu fotografii dodatkowo obramowano kółkiem⁷¹ – w przypadku jednego wniosku o wydanie prawa jazdy⁷² – część D lit. e oraz część E pkt 3 lit. a, w przypadku drugiego wniosku o wydanie prawa jazdy z powodu zmiany danych⁷³ – część C pkt 2 lit. a, w przypadku trzeciego wniosku o wymianę prawa jazdy wydanego za granicą bez sprawdzenia kwalifikacji⁷⁴ – część D lit. e. Powyższe poprawki dokonano bez podania daty i czytelnego podpisu osób ich dokonujących. Wskazać należy, że nanoszenie zmian w treści zgłoszeń powinno być dokonane w sposób czytelny, poprzez skreślenie niepoprawnej treści, tak aby pierwotny zapis pozostał czytelny. Obok korekty należy wpisać treść poprawną wraz z podpisem osoby dokonującej korekty⁷⁵;

b) nieprawidłowe sformułowania oraz omyłki pisarskie w wydawanych dokumentach, tj:

- w uzasadnieniu 1 decyzji o odmowie przywrócenia cofniętych uprawnień⁷⁶ zawarto nieprawidłowy zapis w zakresie znajdujących się w aktach sprawy pism, tj. wskazano cyt.: „(...) stwierdzono, że znajduje się w nich pismo Sądu [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] naliczenie ponowne środka karnego w związku z odbywaniem kary pozbawienia wolności w trakcie zakazu prowadzenia pojazdów (...)”, podczas gdy w aktach brak było wskazanego pisma, natomiast znajdowało się pismo z 27 marca 2018 r. Prezydenta [REDAKTOWANE] znak KM-I.5430.1630.2018 skierowane do Sądu [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] z zapytaniem, czy w związku z odbywaniem kary pozbawienia wolności przez stronę należy naliczyć ponownie środek karny, na które Sąd [REDAKTOWANE] udzielił odpowiedzi 13 kwietnia 2018 r. [REDAKTOWANE] informujące, że zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych nie biegnie w czasie odbywania kary pozbawienia wolności, zgodnie z art. 43 § 2a Kodeksu karnego⁷⁷;
- określenie w części dotyczącej podstawy prawnej decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy wydanych na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy o zmianie ustawy Kodeks karny oraz niektórych innych

zmiany tego punktu doprowadziła by do całkowitej nieczytelności tego punktu oświadczenia. Jednocześnie należy wskazać, iż osoba składającą oświadczenie nie wyraziła zgody na przepisanie wniosku (...)”.

⁷¹ Zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektora Wydziału Komunikacji z 3 grudnia.2019 r. cyt.: „(...) U pana (...) wniosek był składany ze względu wymiany prawa jazdy za granicą i omyłkowo wpisał w części E wniosku zmianę danych. Pracownik w celu czytelności wniosku nie wymógł dokonania korekty wniosku. Natomiast we wnioskach złożonych przez Pana (...) pracownik (...) nie wymógł na osobie składającej wniosek wykreślenie danych, który spowodowałby nieczytelność wniosku. Powyższe oznaczenia nie miały wpływu na załatwienie sprawy (...)”.

⁷² Dotyczy numeru karty kierowcy 00713/19/1419.

⁷³ Dotyczy numeru karty kierowcy 01319/18/1419.

⁷⁴ Dotyczy numeru w rejestrze 02749/13.

⁷⁵ Zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektora Wydziału Komunikacji z 3 grudnia 2019 r. cyt.: „(...) Wnioskodawcy przyszedli do tut. Urzędu już z wcześniej wypełnionymi wnioskami. Pracownik po weryfikacji wniosku zauważył nieprawidłowość i stwierdzeniu źle zaznaczonego punktu poprosił o zaznaczenie błędnej pozycji w kółko bez dokonywania dodatkowych zapisów w celu czytelności wniosku – przez niedopatrzenie poprawki nie opatrywano parafą osoby jej dokonującej (...)”.

⁷⁶ Decyzja oznaczona: KM-II.5430.179.2018.JZ.

⁷⁷ Zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektora Wydziału Komunikacji 3 grudnia 2019 r. cyt.: „W niniejszej decyzji nastąpił błąd pisarki polegający na użyciu wyrazu „z” zamiast wyrazu „do” Sądu Rejonowego w Rybniku sygn. Akt Km-I.5430.1630.2018 z dnia 27.03.2018 o naliczenie ponowne środka karnego w związku z pozbawieniem kary pozbawienia wolności w trakcie zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Rybniku (...)”.

ustaw niewłaściwego zapisu – w trzech decyzjach⁷⁸ cyt. „(...) na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 (...) na wniosek Komendanta (...) o sprawdzenie kwalifikacji orzekam (...) zatrzymać (...) prawo jazdy (...)”, a w kolejnych trzech decyzjach⁷⁹ zapisu, cyt. „(...) na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 (...) na wniosek nr (...) wystawiony przez Komendanta (...) orzekam (...) zatrzymać (...) prawo jazdy (...)”. Wskazać należy, że przywołany art. 7 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy stanowi, że starosta wydaje decyzję o zatrzymaniu prawa jazdy w przypadku przekroczenia liczby 24 punktów za naruszenie przepisów ruchu drogowego, otrzymanych na podstawie art. 130 ust. 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym⁸⁰;

- w jednej decyzji⁸¹ o skierowaniu na badania lekarskie przeprowadzane w celu ustalenia istnienia lub braku przeciwwskazań zdrowotnych do *kierowania pojazdami* mylnie wskazano kategorie prawa jazdy posiadane przez osobę skierowaną, tj. wskazano kat. B, zamiast kat. A, B⁸²;
- w rozstrzygnięciu jednej decyzji o przywróceniu uprawnień do kierowania pojazdami⁸³ zawarto niepełny zapis dotyczący przywracanego uprawnienia tj. cyt. *”Przywrócić Panu kategorii B.”*, podczas gdy należało wskazać *„Przywrócić Panu uprawnienia kategorii B”*⁸⁴,
- wskazanie w sześciu zawiadomieniach o wszczęciu postępowania⁸⁵ w sprawach połączonych dotyczących cofnięcia uprawnień do kierowania wszelkimi pojazdami mechanicznymi, skierowania na badania lekarskie i badania psychologiczne oraz skierowania na kurs reedukacyjny w zakresie problematyki przeciwalkoholowej i przeciwdziałaniu narkomanii, że zostało wszczęte postępowanie administracyjne w sprawie cyt. *„(...) cofnięcia uprawnień do kierowania wszelkimi pojazdami (...)”*, podczas gdy kierujący posiadał uprawnienia w zakresie pojedynczych kategorii, tj. przypadku osoby o numerze karty kierowcy:
 - 00104/08/1419, 00559/12/1419, 04385/03/1419, 01207/02/1419 – kat. B,
 - 01914/04/1419 – kat. A, B, T (wyłączono kat. T),
 - 00654/02/1419 – kat. A, B;

⁷⁸ Decyzje oznaczone: KM-II.5430.55.2018.UJ, KM-II.5430.100.2018.UJ, KM-II.5430.121.2018.UJ .

⁷⁹ Decyzje oznaczone: KM-II.5430.89.2019.UJ, KM-II.5430.266.2019.UJ, KM-II.5430.670.2019.UJ.

⁸⁰ Zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektora Wydziału Komunikacji z 5 grudnia 2019 r. cyt. *„(...) Należy wskazać, iż pracownik omyłkowo (...) wskazał, że decyzja wydana jest na wniosek Komendanta, a nie w związku z przekroczeniem 24 punktów (...)”*.

⁸¹ Decyzja oznaczona KM-II.5430.425.2019.UJ.

⁸² Dyrektor Wydziału Komunikacji w pisemnym wyjaśnieniu z 5 grudnia 2019 r. wskazał, że była to omyłka pisarska pracownika.

⁸³ Decyzja oznaczona KM-II.5430.195.2018.UJ

⁸⁴ Zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektora Wydziału Komunikacji z 05.12.2019 r. cyt.: *„(...) W decyzji o przywróceniu uprawnień oznaczonej numerem (...) w orzeczeniu decyzji pracownik przeoczył wyraz „uprawnienia” (...)”*.

⁸⁵ Zawiadomienia oznaczone: KM-II.5430.167.2018(L), KM-II.5430.168.2018(P), KM-II.5430.169.2018(K);
KM-II.5430.510.2018(L), KM-II.5430.511.2018(P), KM-II.5430.512.2018(K), KM-II.5430.261.2016(Z);
KM-II.5430.547.2018(L), KM-II.5430.548.2018(P), KM-II.5430.549.2018(K), KM-II.5430.80.2018(Z);
KM-II.5430.583.2019(L), KM-II.5430.584.2019(P), KM-II.5430.585.2019(K), KM-II.5430.207.2017(Z),
KM-II.5430.236.2018(L), KM-II.5430.237.2018(P), KM-II.5430.238.2018(K); KM-II.5430.425.2019(L),
KM-II.5430.426.2019(P), KM-II.5430.427.2019(K), KM-II.5430.60.2018(Z).

- c) w 3 przypadkach odnoszących się do wydania wtórnika prawa jazdy – w części H wniosku nie wpisano kodu 71 wskazującego, że wydano wtórnik, czym naruszono § 9 ust 5 rozporządzenia w sprawie wzorów dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami, zgodnie z którym, cyt.: „(...) *Wydając wtórnik dokumentu, organ zamieszcza w nim kod 71 (...)*”⁸⁶;
- d) w 2 przypadkach pobrano nieprawidłowo opłatę skarbową w wysokości 10 zł za wydanie decyzji o przywróceniu uprawnień do kierowania pojazdami, podczas gdy decyzja w ww. zakresie nie podlega opłacie skarbowej wskazanej w ustawie o opłacie skarbowej⁸⁷. Zgodnie z art. 103 ust 3 ustawy o kierujących pojazdami starosta wydaje decyzję administracyjną o przywróceniu uprawnień do kierowania pojazdami po ustaniu przyczyn, które spowodowały ich cofnięcie, oraz po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej. Wysokość opłaty ewidencyjnej określa § 2 ust. 1 pkt 1 lit. f rozporządzenia w sprawie opłaty ewidencyjnej stanowiącej przychód Funduszu – Centralna Ewidencji Pojazdów i Kierowców⁸⁸;
- e) nieokreślenie w zawiadomieniach o wszczęciu postępowania w sprawach o zatrzymanie prawa jazdy, cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami oraz skierowania na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji do kierowania pojazdami, skierowania na badania lekarskie i psychologiczne a także skierowania na kurs reedukacyjny w zakresie problematyki przeciwalkoholowej i przeciwdziałaniu narkomanii – daty wszczęcia postępowania. Powyższa data powinna być określona w zawiadomieniu, gdyż zgodnie z przyjętym orzecznictwem, za datę wszczęcia postępowania administracyjnego wszczynanego z urzędu przyjmuje się dzień pierwszej czynności urzędowej dokonanej w sprawie, jeżeli o tej czynności powiadomiono stronę⁸⁹; w ww. przypadkach jest to dzień zawiadomienia strony o takiej inicjatywie organu. Od tego momentu rozpoczynają bieg ustawowe terminy załatwienia sprawy administracyjnej⁹⁰;
- f) w przypadku 1 wniosku o wydanie prawa jazdy⁹¹ brak potwierdzenia odbioru dokumentu prawa jazdy; we wniosku strona oznaczyła, iż wnioskowany dokument odbierze osobiście⁹²,

⁸⁶ Zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektora Wydziału Komunikacji z 3 grudnia 2019 r. cyt.: „(...) *Omyłkowo w decyzji nie wpisano kodu 71, jednak w systemie teleinformatycznym ten kod został wpisany (...)*”.

⁸⁷ Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1000, ze zm.).

⁸⁸ Rozporządzenie z 10 lipca 2019 r. Ministra Cyfryzacji z dnia 10 lipca 2019 r. w sprawie opłaty ewidencyjnej stanowiącej przychód Funduszu – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców (Dz. U. z 2019 poz. 1288; do 10 lipca 2019 r. obowiązywało rozporządzenie Ministra Cyfryzacji z dnia 30 sierpnia 2016 r. w sprawie opłaty ewidencyjnej stanowiącej przychód Funduszu – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców (Dz. U. z 2016 poz. 1377).

⁸⁹ *vide*: wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 17 lutego 2015 r., sygn. I OSK 988/14.

⁹⁰ Zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektora Wydziału Komunikacji z 4 grudnia 2019 r. cyt.: „(...) *W zawiadomieniu o wszczęciu postępowania była określana data wytworzenia dokumentu w górnym prawym rogu, którą należy utożsamiać z datą wszczęcia postępowania. Powszechnie w literaturze przyjmuje się, że wszczęcie postępowania z urzędu następuje z chwilą podjęcia pierwszej czynności procesowej w sprawie. Pozytywnie należy ocenić te poglądy doktryny, w których przyjmuje się, że taką czynnością będzie przede wszystkim dzień zawiadomienia o wszczęciu postępowania potwierdzony podpisem osobny którą zawiadamiamy o otrzymaniu takiego zawiadomienia a w braku takiego zawiadomienia, dzień pierwszego wezwania w sprawie (...)*”.

⁹¹ Dotyczy numeru karty kierowcy 01792/15/1419.

⁹² Zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektora Wydziału Komunikacji z 3 grudnia 2019 r. cyt.: „(...) *Pracownik ze względu na dużą liczbę interesantów nie dopilnował dokonania podpisu przez osobę odbierającą prawo jazdy. Jednakże dokument został odebrany przez właściciela dokumentu – co zostało odnotowane w systemie*”.

czym naruszono § 11 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami, który wskazuje cyt. „(...) *Prawo jazdy (...), w zależności od określonego we wniosku sposobu jego przekazania: (...) bezpośrednio – za pokwitowaniem odbioru dokonany na wniosku (...)*”;

- g) umieszczenie na wszystkich poddanych badaniu Profilach Kandydata na Kierowcę (dalej PKK) nazwy urzędu zamiast nazwy organu wydającego, tj. cyt.: „(...) *Starostwo Powiatowe w Płocku Wydział Komunikacji (...)*”, zamiast *Starosta Płocki*, podczas gdy zgodnie z § 5 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami PKK wydaje organ. Ponadto, nazwę urzędu zamiast nazwy organu wydającego, umieszczono w części nagłówkowej wszystkich zawiadomień o wszczęciu postępowania w sprawach zatrzymania prawa jazdy, cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami oraz wydania skierowania na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji do kierowania pojazdami, skierowania na badania lekarskie i psychologiczne a także skierowania na kurs reedukacyjny w zakresie problematyki przeciwalkoholowej i przeciwdziałaniu narkomanii. We wszystkich przypadkach zawiadomienia o wszczęciu postępowania zostały podpisane przez „*Justynę Zielak, inspektora*” lub „*Justynę Zielak p.o. Kierownik Referatu Uprawnień i Szkolenia Kierowców*” lub „*Urszulę Jędrzejewską, specjalistę*”. Z imiennej pieczęci pracowników nie wynika również, by ww. zawiadomienia zostały wydane z upoważnienia Starosty. Podkreślić należy, że zgodnie z ustawą o kierujących pojazdami, organem właściwym m.in. w sprawach wydawania decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy jest starosta. Starosta jest zatem organem prowadzącym postępowanie i dokonuje w jego toku wszystkich czynności, koniecznych do załatwienia sprawy – w tym zawiadomienia strony o jego wszczęciu postępowania⁹³;
- h) nieprzestrzeganie instrukcji kancelaryjnej w zakresie nadawania znaku sprawom, poprzez nadawanie odrębnych znaków sprawy dla poszczególnych czynności organu podejmowanych w trakcie prowadzenia danego postępowania administracyjnego. Ujawniono, że decyzje administracyjne wydane w 2018 r. nosiły inny znak sprawy niż zawiadomienia o wszczęciu postępowania poprzedzające wydanie tych decyzji, czym naruszono § 5 ust. 2 Instrukcji Kancelaryjnej, stanowiącej załącznik do rozporządzenia w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania

⁹³ Zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektora Wydziału Komunikacji z 4 grudnia 2019 r. cyt. „(...) *Pracownicy omyłkowo stawiali pieczęć Urzędu „Starostwo Powiatowe w Płocku – Wydział Komunikacji zamiast organu „Starosta Płocki”. W odniesieniu natomiast do przystawienia pieczęci należy wskazać iż taki element nie jest konieczny, by pismo, dokument i decyzja były ważne. (...). Na dokumencie natomiast winien znaleźć się podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowisko służbowe. W odniesieniu natomiast do przystawienia pieczęci należy wskazać, iż taki element nie jest konieczny, by pismo, dokument i decyzja były ważne. Nie wymaga tego art. 107 §1. K.p.a. Na dokumencie natomiast winien znaleźć się podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowisko służbowe. Pani Urszula Jędrzejewska w ramach powierzonych obowiązków była upoważniona do prowadzenia spraw związanych z zatrzymywaniem, cofaniem i wydawaniem uprawnień na podstawie zakresu czynności*”. W toku kontroli ustalono, że pani Justyna Zielak posiadała upoważnienie Starosty Płockiego do podpisywania decyzji i innych pism w jego imieniu.

archiwów zakładowych⁹⁴. Zgodnie z ww. przepisem, cyt.: „(...) *Znak sprawy jest stałą cechą rozpoznawczą całości akt danej sprawy (...)*”.⁹⁵

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w przedmiocie wydawania i zatrzymywania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami, a także cofania i przywracania uprawnień do kierowania pojazdami ocenia się **pozytywnie pomimo nieprawidłowości**.

Wyniki kontroli wskazują, że w jednostce prawidłowo realizowano zadania w zakresie: terminowości generowania profilu osoby ubiegającej się o uprawnienia do kierowania pojazdami, zachowania właściwości rzeczowej i miejscowej organu, spełnienia przesłanek uzasadniających wydanie zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym i przedłużania ważności zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, zatrzymania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami, cofania i przywracania uprawnień do kierowania pojazdami oraz wydawania skierowań, o których mowa w art. 99 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami, jak również odmowę wydania dokumentu prawa jazdy, terminowości wydawania decyzji w sprawie uprawnienia do kierowania pojazdami, odmowy wydania uprawnienia do kierowania pojazdami, cofania uprawnień do kierowania pojazdami oraz wydawania skierowań, o których mowa art. 99 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami, terminowości wydawania decyzji o przywróceniu uprawnień do kierowania pojazdami, obowiązku pobrania opłaty za wydanie uprawnienia do kierowania pojazdami, przywrócenie uprawnień do kierowania pojazdami oraz za wydanie zezwoleń na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, przechowywania akt ewidencyjnych kierowców oraz zachowania okresu, na jaki uprawnienie do kierowania pojazdami oraz zezwolenie na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym może być wydane. Mając natomiast na uwadze, że w wyniku kontroli stwierdzono przypadki niekompletnych decyzji dotyczących: wydania zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym i przedłużania ważności zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, decyzji o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami, decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy oraz o przywróceniu uprawnień do kierowania, jak również skierowań na kurs reedukacyjny w zakresie problematyki alkoholowej i przeciwdziałania narkomanii, niezawiadomienia strony o wszczęciu postępowania w sprawie cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami oraz niepoinformowania jej o treści art. 10 § 1 kpa, wydanie dwóch decyzji w sprawie zatrzymania tego samego dokumentu należącego do tej samej osoby, z których jedna jest niewykonalna, przypadek nieterminowego wydania decyzji w sprawie zatrzymania prawa jazdy, a także

⁹⁴ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 ze zm.).

⁹⁵ Zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektora Wydziału Komunikacji z 4 grudnia 2019 r. cyt. „(...) *Po kontroli wewnętrznej przez Dyrektora Wydziału od 2019 roku decyzje administracyjne wydawane są już pod tym samym znakiem co zawiadomienia o wszczęciu postępowania.*”

niewprowadzenia wymaganych danych do centralnej ewidencji kierowców i systemu teleinformatycznego, jak również ze względu na pozostałe stwierdzone powyżej uchybienia – uzasadnione jest sformułowanie oceny pozytywnej pomimo nieprawidłowości.

II. Udzielanie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż, odmowa ich udzielenia, zmiana, cofanie, ograniczanie zakresu koncesji, stwierdzanie wygaśnięcia oraz przenoszenie koncesji na rzecz innego podmiotu

W okresie objętym kontrolą Starosta Płocki udzielił trzynastu koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż, wydał jedną decyzję w sprawie zmiany koncesji, dwie decyzje w sprawie przeniesienia koncesji na inny podmiot oraz dziesięć decyzji stwierdzających wygaśnięcie koncesji.

Badaniu poddano cztery koncesje⁹⁶, jedną decyzję w sprawie zmiany koncesji⁹⁷, jedną decyzję w sprawie przeniesienia koncesji na inny podmiot⁹⁸ oraz cztery decyzje stwierdzające wygaśnięcie koncesji⁹⁹, stwierdzając że wydane zostały zgodnie z właściwością rzeczową i miejscową organu oraz z zachowaniem terminów określonych w art. 35 § 3 kpa.

Koncesje na wydobywanie kopalin udzielone zostały na wnioski przedsiębiorców zawierające dane określone w art. 24 ust. 1, art. 26 ust. 1 i 4 ustawy Prawo geologiczne i górnicze¹⁰⁰, do których dołączono załączniki wymienione w art. 24 ust. 2 i 3 oraz art. 26 ust. 2 powyższej ustawy.

Udzielenie poddanych kontroli koncesji oraz wydanie decyzji stwierdzających wygaśnięcie koncesji, jak również decyzji w sprawie zmiany koncesji poprzedzone zostało wystąpieniem o uzyskanie wymaganego prawem uzgodnienia z właściwym wójtem, zgodnie z wymogami określonymi w art. 23 ust. 2a pkt 1, art. 34 ust. 1a oraz art. 39 ust. 2 ustawy Prawo geologiczne i górnicze. Starosta Płocki wystąpił również, przed udzieleniem poddanych kontroli koncesji oraz zmianą koncesji, o opinię do Marszałka Województwa Mazowieckiego, zgodnie z wymogiem określonym w art. 23 ust. 3 oraz w związku z art. 34 ust. 1a ww. ustawy. Powyższe decyzje wydano po zajęciu, wyrażonego w formie postanowienia, stanowiska przez właściwy organ, a w przypadku jego braku uznano, w związku z upływem 14-dniowego terminu na zajęcie stanowiska, że przedłożone projekty rozstrzygnięć zostały zaaprobowane w przedłożonym brzmieniu, zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 9 ust. 2 powyższej ustawy.

Poddane badaniu decyzje o udzieleniu koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż zawierały wszystkie elementy określone w art. 107 § 1 i 3 kpa. Ponadto decyzje o udzieleniu koncesji zawierały elementy określone w art. 30 ust. 1 i 2, art. 32 ust. 1, 4 pkt 1 i ust. 5 ustawy Prawo geologiczne

⁹⁶ Decyzje oznaczone: ŚR-III.6522.5.2017, ŚR-III.6522.12.2018, ŚR-III.6522.6.2019, ŚR-III.6522.13.2019.

⁹⁷ Decyzja oznaczona ŚR-III.6522.20.2019.

⁹⁸ Decyzja oznaczona ŚR-III.6522.15.2019.

⁹⁹ Decyzje oznaczone: ŚR-III.6522.4.2017, ŚR-III.6522.15.2018, ŚR-III.6522.17.2018, ŚR-III.652220.2018.

¹⁰⁰ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2017 r. poz. 2126, ze zm.; od 10 maja 2019 r. – Dz. U. z 2019 r., poz. 868, ze zm.).

i górnicze oraz uwzględniały wymagania, o których mowa w art. 108 ust. 2 i art. 129 ust. 1 powyższej ustawy. Koncesji udzielono na czas oznaczony, zgodnie z art. 21 ust. 4 ustawy Prawo geologiczne i górnicze. Decyzje stwierdzające wygaśnięcie koncesji wydane zostały na wniosek przedsiębiorcy po zaistnieniu przesłanek, określonej w art. 38 ust. 1 pkt 1 i 5 ustawy Prawo geologiczne i górnicze, zgodnie z wymogiem art. 38 ust. 2 ww. ustawy. Decyzje zawierały wymagane elementy, określone w art. 39 ust. 2 ustawy Prawo geologiczne i górnicze. Przeniesienia koncesji dokonano za zgodą przedsiębiorcy, któremu została ona udzielona na rzecz podmiotu, który wykazał się prawem do korzystania z nieruchomości gruntowej i informacji geologicznej oraz wyraził zgodę na przyjęcie wszystkich warunków określonych w koncesji, zgodnie z wymogami art. 36 ust. 1 pkt 1 – 4 ustawy Prawo geologiczne i górnicze. Decyzje poddane badaniu wydane zostały z zachowaniem terminów określonych w art. 35 § 3 kpa. Poddane badaniu decyzje zostały doręczone zgodnie z art. 39 oraz 44 kpa, za pośrednictwem operatora pocztowego za zwrotnym potwierdzeniem odbioru lub zostały odebrane osobiście przez adresata decyzji. Za wydanie poddanych kontroli koncesji oraz zmianę koncesji na wydobywanie kopalin pobrano opłatę skarbową w wysokości zgodnej z określoną, odpowiednio w poz. 44 pkt 1 i poz. 46 pkt 1 części III załącznika do ustawy o opłacie skarbowej¹⁰¹, zaś za wydanie pozostałych badanych decyzji – opłatę zgodną z określoną w poz. 53 części I ww. załącznika.

Kopie wydanych decyzji w sprawie udzielenia, zmiany, przeniesienia i stwierdzenia wygaśnięcia koncesji doręczono Marszałkowi Województwa Mazowieckiego i właściwym wójtom oraz przesłano do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Okręgowego Urzędu Górniczego w Warszawie, Ministrowi właściwemu ds. środowiska oraz Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego¹⁰².

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowość polegającą na nieterminowym przekazaniu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (dalej CEIDG) informacji o udzieleniu dwóch koncesji¹⁰³, decyzji stwierdzających o wygaśnięciu uprawnień wynikających z trzech

¹⁰¹ Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1000).

¹⁰² Kopie wydanych decyzji wysłano listem zwykłym przez operatora pocztowego. Na kopii aktowej decyzji umieszczona jest pieczęć kancelarii z adnotacją „STAROSTWO POWIATOWE w Płocku WYSŁANO (...)”. Ponadto decyzje koncesyjne oznaczone: ŚR-III.6522.6.2018, ŚR-III.6522.13.2019, decyzja w sprawie zmiany koncesji oznaczona ŚR-III.6522.20.2019 oraz decyzja w sprawie przeniesienia koncesji oznaczona ŚR-III.6522.15.2019 dodatkowo w dniu ich wydania przekazano pocztą elektroniczną przez ePUAP do: Marszałka Województwa Mazowieckiego, Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Warszawie oraz Ministra Środowiska. Zgodnie z wyjaśnieniem Geologa Powiatowego z 28 listopada 2019 r. cyt. „(...) taki tok postępowania spowodowany jest dużymi kosztami usług pocztowych, np. koszt wysyłki listu poleconego ze zwrotnym potwierdzeniem odbioru obecnie wynosi ok. 9 zł. Należy podkreślić, iż od kilkunastu miesięcy tutejszy organ administracji geologicznej przekazuje wydane przez siebie wyżej wymienione decyzje – z podpisem elektronicznym – pozostałym organom administracji geologicznej i organom nadzoru górniczego za pośrednictwem platformy ePUAP (...)”.

¹⁰³ W przypadku koncesji oznaczonej ŚR-III.6522.5.2017 – do CEIDG informację przekazano po upływie 13 dni od daty uprawomocnienia się decyzji koncesyjnej; zaś w przypadku koncesji oznaczonej SR-III.6522.13.2019 informację przekazano po upływie 3 dni od daty uprawomocnienia się decyzji koncesyjnej.

koncesji¹⁰⁴ oraz decyzji w sprawie przeniesienia jednej koncesji¹⁰⁵. Ponadto, w przypadku pięciu decyzji przekazano do CEIDG niewłaściwe daty kiedy decyzje stały się ostateczne¹⁰⁶. Działaniem takim naruszono wymogi art. 37 ust. 5 w związku z ust. 2 pkt 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej¹⁰⁷ oraz art. 44 ust. 3 w związku z ust. 1 pkt 1 ustawy o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy¹⁰⁸, zgodnie z którymi informacje o uzyskaniu uprawnień wynikających z koncesji są przekazywane do CEIDG nie później niż w dniu roboczym następującym po dniu uzyskania informacji o prawomocnym rozstrzygnięciu sprawy, której dotyczą, wraz z podaniem daty uprawomocnienia się rozstrzygnięcia¹⁰⁹.

Ponadto stwierdzono:

a) w podstawie prawnej decyzji przywołano niewłaściwe przepisy ustawy Prawo geologiczne i górnicze, tj.:

- w czterech poddanych kontroli decyzjach w sprawie udzielenia koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż wskazano – art. 23 ust. 2a pkt 2 ustawy Prawo geologiczne i górnicze, zamiast art. 23 ust. 2a pkt 1 powyższej ustawy, który stanowi, że udzielenie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż wymaga uzgodnienia z wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta) właściwym ze względu na miejsce wykonywania zamierzonej działalności, a kryterium uzgodnienia jest nienaruszanie zamierzoną działalnością przeznaczenia lub sposobu korzystania z nieruchomości określonego w sposób przewidziany w art. 7 ww. ustawy;
- w dwóch decyzjach stwierdzających wygaśnięcie koncesji¹¹⁰ wskazano art. 38 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, który wskazuje na upływ czasu, na jaki koncesja została udzielona, podczas

¹⁰⁴ Informację o wygaśnięciu trzech koncesji oznaczonych:

- ŚR-III.6522.15.2018 – do CEIDG przekazano, zanim stała się prawomocna i przed datą doręczenia decyzji wszystkim osobom uznanym w prowadzonym postępowaniu jako strony, tj. informację o koncesji wydanej 3 września 2018 r. i doręczonej stronie 5 września 2018 r. – przekazano 4 września 2018 r. Zgodnie z wyjaśnieniem Geologa Powiatowego z 20 listopada 2019 r. cyt.: „(...) odnosząc się do uzasadnionych wątpliwości organu kontrolującego odnośnie przedwczesnego wprowadzenia do systemu CEDG decyzji z dnia 03.09.2019 r. stwierdzającej wygaśnięcie koncesji (...) informuję, iż wprowadzenie decyzji w dniu 04.09.2019 r. nastąpiło wskutek omyłkowego liczenia terminu ostateczności decyzji nie od dnia wydania decyzji, a od dnia złożenia wniosku, tj. od dnia 06.08.2019 r. (...);”
- ŚR-III.6522.17.2018, ŚR-III.6522.20.2018 – do CEIDG przekazano po upływie 3-4 dni od daty uprawomocnienia się decyzji. Zgodnie z wyjaśnieniem ustnym Geologa Powiatowego (osoby uprawnionej do wprowadzania danych) informację przekazano w dniu uzyskania informacji o prawomocności wydanej decyzji, tj. po otrzymaniu zwrotnego potwierdzenia doręczenia (zpo).

¹⁰⁵ Decyzja oznaczona ŚR-III.6522.15.2019.

¹⁰⁶ Decyzje oznaczone: ŚR-III.6522.6.2019, ŚR-III.6522.13.2019, ŚR-III.6522.15.2018, ŚR-III.6522.20.2018, ŚR-III.6522.17.2018.

¹⁰⁷ Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584, ze zm.). Ustawa utraciła moc z dniem 30 kwietnia 2018 r.

¹⁰⁸ Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz. U. z 2018 r. poz. 647, ze zm.; od 12 lipca 2019 r. – Dz.U. poz. 1291, ze zm.).

¹⁰⁹ Zgodnie z wyjaśnieniem ustnym Geologa Powiatowego (osoby uprawnionej do wprowadzania danych) informację przekazano w dniu uzyskania informacji o prawomocności wydanej decyzji, tj. po otrzymaniu zwrotnego potwierdzenia doręczenia (zpo).

¹¹⁰ Decyzje oznaczone: ŚR-III.6522.17.2018, ŚR-III.6522.20.2018.

gdy przesłanką wygaśnięcia koncesji było *zrzeczenie się* koncesji, o czym stanowi art. 38 ust. 1 pkt 5 powyższej ustawy oraz na którym organ oparł rozstrzygnięcie decyzji, cyt. „(...) *Orzekam (...) stwierdzić (...) wygaśnięcie koncesji (...) w związku z faktem zrzeczenia się jej przez Przedsiębiorcę (...)*”. Wygaszane koncesje ważne były, odpowiednio do: 31 grudnia 2026 r., 28 lutego 2028 r., zaś w jednej decyzji stwierdzającej wygaśnięcie koncesji¹¹¹ – wskazano art. 38 ust. 1 pkt 1 i 5 ww. ustawy, podczas gdy pkt 5 tego przepisu nie ma zastosowania w przedmiotowym rozstrzygnięciu, termin ważności koncesji upłynął w dniu 30 czerwca 2017 r., a decyzję wygaszającą koncesję wydano 3 września 2018 r., wskazując jednocześnie w decyzji informację nie wynikającą z wniosku przedsiębiorcy oraz ze stanu faktycznego; w rozstrzygnięciu decyzji zawarto zapis, że cyt. „(...) *wygaśnięcie koncesji (...) w związku z faktem zrzeczenia jej się przez przedsiębiorcę (...)*”, a także ze względu na upływ czasu, na jaki została udzielona¹¹²;

b) doręczenie trzech zawiadomień o wszczęciu postępowań administracyjnych oraz decyzji kończących postępowania¹¹³ – osobom niebędącym stronami w rozumieniu art. 41 ust. 1 ustawy Prawo geologiczne i górnicze. Z akt zgromadzonych w toku postępowania wynikało, że osoby, którym doręczono ww. dokumenty, nie były współwłaścicielami nieruchomości gruntowych, w granicach których wykonywano działalność w zakresie wydobywania kopaliny. Działaniem takim naruszono wymogi art. 41 ust. 1 ustawy Prawo geologiczne i górnicze¹¹⁴;

¹¹¹ Decyzja oznaczona ŚR-III.6522.15.2018.

¹¹² Zgodnie z wyjaśnieniem Geologa Powiatowego z 13 listopada 2019 r. cyt. „(...) *odnosząc się do stwierdzonych uchybień w decyzjach stwierdzających wygaszanie koncesji na wydobywanie kopaliny ze złóż - godząc się z uwagami organu kontrolującego stwierdzam, iż zasadne uwagi dotyczące zastosowania w przypadku trzech decyzji omyłkowej podstawy prawnej określonej w art. 38 ust. 1 ustawy Prawo Geologiczne i górnicze - wynikły z nadmiernego pośpiechu organu w procedowaniu, który przyczynił się do powstania oczywistych błędów pisarskich. Jak wynika z utrwalonego orzecznictwa - decyzje stwierdzające wygaśnięcie koncesji na wydobywanie kopaliny ze złóż mają charakter deklaratoryjny i tym samym decyzje takie potwierdzają wyłącznie istniejący stan prawny, a nie tworzą nowego, co oznacza, iż wywołują one skutki prawne wstecz (ex tunc), czyli od chwili ziszczenia się przesłanek uzasadniających wygaśnięcie koncesję (...)*”.

¹¹³ Decyzje oznaczone: ŚR-III.6522.15.2018, ŚR-III.6522.17.2018, ŚR-III.6522.20.2018.

¹¹⁴ Zgodnie z wyjaśnieniem Geologa Powiatowego z 28 listopada 2019 r. cyt. „(...) *w sprawie oznaczonej ŚR-III.6522.15.2018 – pana ██████████ za stronę w prowadzonym postępowaniu (...) uprzejmie informuję, iż z dochodzących sygnałów o ewentualności naruszenia pasa ochronnego, wskutek prowadzonej eksploatacji surowca ilastego, od strony działki będącej własnością pana ██████████ - z ostrożności procesowej uznano Go za stronę w postępowaniu ww. sprawie. Oględziny w terenie nie potwierdziły naruszenie ww. pasa ochronnego, a jedynie niewielkie obrywy kopaliny w obrębie stromych skarp wyrobiska poeksploatacyjnego, spowodowane warunkami pogodowymi, głównie deszczami (...) w sprawie oznaczonej ŚR-III.6522.17.2018 - (...) Panowie (...) byli właścicielami działek gruntowych, bezpośrednio ograniczających ww. złożę od południa i od północy. Ze względu na udokumentowane warunki geologiczne - cytuję fragment udzielonej koncesji z dnia 13 stycznia 2012 roku: „Głębokość spągu złoża od 18,2 do 20,0 m ppt, średnio 19,23 m, miąższość złoża od 17,9 do 19,7 m ppt, średnio 18,9 m. W trakcie prac wiertniczych zaobserwowano jeden poziom wód podziemnych, o zwierciadle swobodnym (niewymuszonym), we wszystkich otworach badawczych W dniu wierceń woda występowała na głębokości 13,7 – 16,1 m ppt – co odpowiada rzędnym wysokościowym 141,94 – 143,14 m npm. Eksploatacja złoża będzie prowadzona podsiębiernie, systemem lądowym i spod wody. Sposób eksploatacji: wgłębny, zgodnie z wytycznymi podanymi w przyjętej dokumentacji geologicznej.” - zachodziła obawa wystąpienia ewentualnych osuwisk gruntów przyległych do granic wyrobiska eksploatacyjnego, a nie będących własnością Państwa (...) w sprawie oznaczonej ŚR-III.6522.20.2018 - ██████████ była właścicielką działki gruntowej nr ew. 418/3, do granic której udokumentowano złożę piasku ██████████, a następnie prowadzono wydobywanie piasku z tego złoża - w załączeniu fragment mapy w skali 1:1.000 z naniesionymi granicami własności oraz granicą udokumentowanego złoża piasku (...)*”.

c) w decyzjach stwierdzających wygaśnięcie koncesji wskazano niepełne uzasadnienie prawne, czym naruszono art. 107 § 1 i 3 kpa, zgodnie z którym decyzja powinna zawierać uzasadnienie prawne, obejmujące w szczególności wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa¹¹⁵.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w przedmiocie udzielania oraz zmiany koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż, stwierdzania wygaśnięcia oraz przeniesienia koncesji na rzecz innego podmiotu, ocenia się **pozytywnie pomimo uchybień**.

Wyniki kontroli wskazują, że w jednostce prawidłowo realizowano zadania w zakresie przestrzegania właściwości miejscowej i rzeczowej organu, weryfikacji wniosków o udzielenie koncesji, zmianę i przeniesienia koncesji, kompletności wymaganych elementów rozstrzygnięcia decyzji o udzieleniu koncesji, przeniesienia koncesji oraz zmianę koncesji, zasięganego stanowiska właściwych organów przed wydaniem decyzji w sprawach wymagających współdziałania, stwierdzano wygaśnięcie koncesji oraz przeniesienie koncesji na rzecz innego podmiotu po zaistnieniu ustawowych przesłanek, właściwie realizowano obowiązek pobierania opłaty skarbowej, a decyzje wydawano z zachowaniem ustawowych terminów, przekazania kopii decyzji – organom nadzoru górniczego, Prezesowi Wyższego Urzędu Górniczego, Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, oraz państwowej służbie geologicznej, pobierania opłaty skarbowej we właściwej wysokości. Mając natomiast na uwadze, że ustalenia kontroli wykazały przypadki nieterminowego przekazywania wymaganych informacji do CEIDG, jak również inne opisane wyżej uchybienia, uzasadnione jest sformułowanie oceny pozytywnej pomimo uchybień.

III. Udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej

¹¹⁵ Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Geologa Powiatowego z 28 listopada 2019 r. cyt. „(...) decyzje wydawano na formalne wnioski przedsiębiorców, którzy albo z przyczyn ekonomicznych (braku opłacalności wydobywania kopaliny), albo z powodu wyeksploatowania większości zasobów złoża, bądź upływu ważności koncesji - rezygnowali z dalszej działalności gospodarczej prowadzonej na podstawie przepisów ustawy Prawo geologiczne i górnicze. W każdym przypadku „Dodatkami do dokumentacji geologicznych złóż kopaliny”, na etapie poprzedzającym stwierdzenie wygaśnięcia koncesji, przedsiębiorcy na swój koszt rozliczali zasoby złóż. Na podstawie ww. opracowań, przed ich zatwierdzeniem odrębną decyzją administracyjną, organ administracji geologicznej badał i sprawdzał, czy deklarowane wydobywanie kopaliny, w trakcie trwania całej działalności gospodarczej prowadzonej przez przedsiębiorców na podstawie uzyskanych koncesji, zgodne było z ilością wydobytej kopaliny obliczoną na podstawie szczegółowych obmiarów geodezyjnych i obliczeń geologicznych uwzględniających sumę strat eksploatacyjnych i pozaeksploatacyjnych. Z tego powodu, jak również z powodu, iż decyzje stwierdzające wygaśnięcie koncesji w istocie mają charakter porządkowy - deklaratoryjny, a ponadto ich wydanie każdorazowo poprzedzało uzgodnienie ich przez wójtów - burmistrzów gmin, w opinii tutejszego organu uzasadnienia wydanych decyzji w zasadzie zadość czynią kompletności decyzji odnośnie ich uzasadnienia prawnego zwłaszcza, że decyzje te potwierdzają wyłącznie istniejący stan prawny, a nie tworzą nowego, co oznacza, iż wywołują one skutki prawne wstecz (ex tunc), czyli od chwili ziszczenia się przesłanek uzasadniających wygaśnięcie koncesji (...).”

W kontrolowanym okresie na terenie Powiatu Płockiego (dalej Powiat) wyznaczono, zgodnie z art. 8 ust. 2, w związku z art. 20 ust. 4 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej¹¹⁶, 4 punkty nieodpłatnej pomocy prawnej, w których udzielana była nieodpłatna pomoc prawna oraz świadczone nieodpłatne poradnictwo obywatelskie. Punkty w 2019 r. były usytuowane w dziesięciu lokalach pochodzących z zasobu powiatu i gmin wchodzących w skład powiatu, zgodnie z art. 8 ust. 10 ww. ustawy, tj:

- a) jeden punkt nieodpłatnej pomocy prawnej, prowadzony przez organizację pozarządową, usytuowany w 4 lokalach:
- w budynku Urzędu Miasta i Gminy Gąbin, przy ul. Stary Rynek 16,
 - w budynku Szkoły Podstawowej we Włókach, Włóki 16,
 - w budynku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Małej Wsi, przy ul. Płońskiej 4,
 - w budynku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słupnie, przy ul. Warszawskiej 26 A.
- b) jeden punkt nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, prowadzony przez organizację pozarządową, usytuowany w 5 lokalach:
- w budynku Szkoły Podstawowej we Włókach, Włóki 16,
 - w budynku Miejsko – Gminnej Biblioteki w Drobinie, przy ul. Rynek 1,
 - w budynku Urzędu Miasta i Gminy Gąbin, przy ul. Stary Rynek 16,
 - w budynku Urzędu w Bielsku, przy Placu Wolności 3a,
 - w budynku hali sportowej w Łącku, przy ul. Gostynińskiej 2.
- c) jeden punkt nieodpłatnej pomocy prawnej, w której porad udzielają adwokaci i radcy prawni, usytuowany w 5 lokalach:
- w budynku Urzędu Gminy w Nowym Duninowie, przy ul. Osiedlowej 1,
 - w budynku hali sportowej w Łącku, przy ul. Gostynińskiej 2,
 - w budynku Miejsko – Gminnej Biblioteki w Drobinie, przy ul. Rynek 1,
 - w budynku Zespołu Szkół im. Jana Śniadeckiego w Wyszogrodzie, przy ul. Niepodległości 11,
 - w budynku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słupnie, przy ul. Warszawskiej 26 A.
- d) jeden punkt nieodpłatnej pomocy prawnej, w której porad udzielają adwokaci i radcy prawni, usytuowany w 4 lokalach:
- w budynku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Małej Wsi, przy ul. Płońskiej 4,
 - w budynku zespołu Szkół im. Jana Śniadeckiego w Wyszogrodzie, przy ul. Niepodległości 11,
 - w budynku Urzędu Gminy w Brudzeniu Dużym, przy ul. Toruńskiej 2,
 - w budynku Urzędu Gminy w Nowym Duninowie, przy ul. Osiedlowej 1.

¹¹⁶ Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 294, ze zm.). Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2030 ze zm.) – akt wygaszony 15 stycznia 2019 r.

Kontroli poddano 3 lokale, stwierdzając, że spełniają one wymogi określone w § 5 rozporządzenia w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego¹¹⁷. Ustalono, że nieodpłatna pomoc prawna oraz nieodpłatne poradnictwo obywatelskie w ww. punktach udzielane było w wymiarze 5 dni w tygodniu, przez co najmniej 4 godziny dziennie, zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej.

Powiat Płocki realizował w 2019 r. zadanie polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim wspólnie z 9 gminami¹¹⁸, w myśl art. 9 ust. 1 ww. ustawy, zawarł z ww. gminami porozumienia w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej¹¹⁹. Kontroli poddano 3 porozumienia zawarte z Gminami: Słupno, Brudzeń Duży, Bielsk, stwierdzając, że zawierały one informacje określone w art. 9 ust. 1 pkt 1 lit. a-c, e, ust. 2 ww. ustawy.

Nieodpłatna pomoc prawna udzielana była na podstawie porozumień zawartych pomiędzy Powiatem, a Radą Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie oraz Okręgową Radą Adwokacką w Płocku. Przedmiotowe porozumienia zawierały informacje określone w art. 10 ust. 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej oraz zostały zawarte w terminie, tj. 31 października 2018 r.

Starosta Płocki zawarł 11 umów z adwokatami¹²⁰ i 10 umów z radcami prawnymi¹²¹ na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej, wypełniając wymóg określony w art. 6 ust 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej, zapewniono równomierny udział adwokatów i radców prawnych przy wykonywaniu zadania, spełniając wymóg art. 10 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy. Badaniu poddano 2 umowy zawarte z adwokatami oraz 2 umowy zawarte z radcami prawnymi wszystkie ww. umowy spełniały wymagania określone w art. 6 ust. 2 pkt 1, 1a, 2- 7 wskazanej powyżej ustawy.

Zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 11 ust. 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej, prowadzenie dwóch punktów powierzono organizacji pozarządowej prowadzącej działalność pożytku publicznego, tj. Stowarzyszeniu [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] na prowadzenie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz Stowarzyszeniu [REDAKTOWANE] na prowadzenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. Ww. stowarzyszenia wyłonione zostały w otwartym konkursie ofert, zgodnie z art. 11 ust.

¹¹⁷ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2492).

¹¹⁸ Miastem i Gminą Gąbin, Gminą Bulkowo, Gminą Mała Wieś, Gminą Słupno, Miastem i Gminą Drobin, Gminą Bielsk, Gminą Łąck, Gminą Nowy Duninów, Gminą Brudzeń Duży.

¹¹⁹ Porozumienia zawarto 15 października 2019, ponadto 30 stycznia 2019 r. sporządzono aneksy do porozumień, w związku z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

¹²⁰ Umowy zawarto 14.12.2018 r., 17.12.2018 r.

¹²¹ Umowy zawarto 19.12.2018 r., 28.12.2018 r. oraz jedną z radcą prawnym na zastępstwo 15.01.2019 r.

2 ww. ustawy. Otwarty konkurs ofert przeprowadzono w trybie określonym w art. 11, 13- 15 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹²². Starosta Płocki 21 grudnia 2018 r. zawarł z wyłonionymi organizacjami pozarządowymi umowy dotyczące realizacji zadania publicznego „Prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie powiatu płockiego w 2019 r.” oraz „Prowadzenie punktu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego na terenie powiatu płockiego w 2019 r.”, czym spełniono wymóg art. 11 ust. 7 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej. Ww. umowy zawierały elementy określone w art. 6 ust. 2 pkt. 1-6, 6a, 7 ww. ustawy, a także określały zadania z zakresu edukacji prawnej, o których mowa w art. 3b ust. 2 powyższej ustawy. Starosta Płocki 1 lutego 2019 r. zawarł aneks do umowy zawartej ze [REDAKTOWANE], dotyczący przeznaczenia jednego dyżuru w punkcie na prowadzenie nieodpłatnej mediacji, aneks określał sposób organizowania w punkcie spotkań z mediatorem, spełniając tym wymóg art. 6 ust. 6a powyższej ustawy.

Starosta Płocki zgodnie z art. 8a ust. 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej sporządził listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa, która obejmuje zarówno nieodpłatne poradnictwo obywatelskie w zakresie specjalizacji oraz nieodpłatną pomoc prawną, jak i innego rodzaju poradnictwo. Dane zawarte w ww. dokumencie odpowiadają wymogom art. 8a ust. 2 i ust. 3 powyższej ustawy. Listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej (dalej BIP) i na stronie internetowej Starostwa Płockiego oraz na stronach internetowych urzędów gmin położonych na terenie powiatu¹²³, jak również udostępniono w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, wywieszono na tablicy ogłoszeń w budynku starostwa i budynkach urzędów gmin z terenu powiatu płockiego oraz opublikowano w bezpłatnej gazecie „Powiat Płocki dobrze ułożony”, spełniając wymóg art. 8a ust. 4 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej.

Starosta Płocki rozpowszechnia wśród mieszkańców powiatu wiedzę na temat systemu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnych porad obywatelskich¹²⁴, zgodnie z art. 9 ust. 4 ww. ustawy. Wskazano numer telefonu służący mieszkańcom do zapisów oraz pozyskiwania informacji na temat nieodpłatnej pomocy prawnej, tym samym umożliwiono uzyskanie informacji

¹²² Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 688).

¹²³ W przypadku 3 gmin tj. Gminy i Miasta Drobin i Gąbin oraz Gminy Słubice listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa opublikowano na stronach internetowych podczas przeprowadzonej kontroli.

¹²⁴ Starosta upowszechnia wiedzę o działalności punktów nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego poprzez: umieszczenie informacji w BIP i na stronach internetowych starostwa i gmin powiatu, opublikowanie informacji w bezpłatnej gazecie „Powiat Płocki dobrze ułożony” oraz wyłożono ulotki w siedzibie starostwa i gmin. Ponadto informację o nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz karty informacyjne poradnictwa, celem rozpowszechniania przekazano do 5 Wydziałów Starostwa, a także do Powiatowego Urzędu Pracy w Płocku, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku, Pełnomocnika do spraw Osób Niepełnosprawnych w Płocku, Powiatowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Płocku, Powiatowego Rzecznika Konsumentów.

w zakresie procedury nieodpłatnych porad prawnych dla osób ze znaczną niepełnosprawnością ruchową, które nie mogą stawić się w punkcie osobiście oraz osobom doświadczającym trudności w komunikowaniu poprzez udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego poza punktem lub za pomocą środków porozumiewania się na odległość, spełniając tym samym wymogi art. 8 ust. 4, 5, 8 powyższej ustawy.

Osoby udzielające nieodpłatnej pomocy prawnej i świadczące nieodpłatne poradnictwo obywatelskie w punktach zlokalizowanych na terenie powiatu przekazywały Staroście Płockiemu część „A” – karty pomocy, a także oświadczenia składane przez osoby uprawnione do korzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, o których mowa w art. 4 ust. 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej oraz w przypadku udzielenia porady przez osobę nie będącą adwokatem, radcą prawnym albo doradcą podatkowym oświadczenia, o których mowa w art. 11 ust. 4 ww. ustawy, w terminie wskazanym w art. 7 ust. 3 ww. ustawy.

Badaniu poddano 40 części „A” – kart pomocy¹²⁵ oraz 25 ww. oświadczeń¹²⁶, a także 10 – kart pomocy części „B”¹²⁷.

Karty pomocy zostały złożone na formularzu zgodnym z wzorem określonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i były kompletne oraz karty część B – w części wypełnianej przez osoby udzielające nieodpłatnej porady były kompletne oraz zostały opatrzone pieczętką komórki organizacyjnej obsługującej zadanie pod względem organizacyjno – technicznym, zgodnie z wymogiem § 8 ust. 4 ww. rozporządzenia. Oświadczenia zostały złożone na formularzach zgodnych z określonym w załączniku nr 1 i 2 do ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej. Karty pomocy i oświadczenia były kompletne.

Starosta Płocki co miesiąc odbiera i analizuje karty pomocy część „B”, zgodnie z art. 7 ust. 5 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej i zgodnie z § 8 pkt. 9 rozporządzenia w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, jak również przekazuje zawarte w części B karty pomocy opinie osób uprawnionych dziekanowi Okręgowej Rady Adwokackiej [REDAKTOR] oraz Okręgowej Izby Radców Prawnych [REDAKTOR],

¹²⁵ W tym: 20 kart wypełnionych w punktach prowadzonych przez adwokatów lub radcę prawnego tj. 10 sporządzonych przez radców prawnych, 10 przez adwokatów; 20 kart wypełnionych w punktach prowadzonych przez organizację pozarządową tj. 10 sporządzonych w punkcie udzielającym porad nieodpłatnej pomocy prawnej oraz 10 w punkcie świadczącym nieodpłatne poradnictwo obywatelskie.

¹²⁶ W tym: 20 oświadczeń złożonych, w trybie art. 4. ust. 2 oraz 5 oświadczeń złożonych w trybie art. 11 ust. 4 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej.

¹²⁷ W tym: 20 oświadczeń złożonych, w trybie art. 4. ust. 2 oraz 5 oświadczeń złożonych w trybie art. 11 ust. 4 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej.

a także organizacjom pozarządowym, z którymi zawarł umowę na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej i świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.¹²⁸

Ustalono, że pracownicy Starostwa Powiatowego w październiku 2019 roku przeprowadzili kontrole jakości wykonywania zadań w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, oceniając także efektywność realizacji zadania przez organizacje pozarządowe, poprzez porównanie udzielonych porady w stosunku do innych punktów, a także sprawdzono wywiązywanie się organizacji pozarządowych z realizacji zadań w zakresie: edukacji prawnej¹²⁹, powyższym spełniono wymóg art. 11 ust. 8 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej.

Starosta Płocki przekazał Wojewodzie Mazowieckiemu 5 listopada 2018 r. informację o zawartych porozumieniach, z okręgową radą adwokacką i radą okrękowej izby radców. W dniu 15 marca 2019 r. przekazał informację o realizacji zadania nieodpłatnej pomocy prawnej za 2018 rok oraz informację z podsumowania dotychczasowej współpracy z organizacjami pozarządowymi. Ponadto Starosta przekazał zbiorczą informację o wykonaniu zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej na obszarze powiatu 20 kwietnia 2019 r. za I kwartał, 30 lipca za II kwartał, a 28 października za III kwartał roku 2019, czym spełniono wymogi określone w art. 10 ust. 3, art. 11 ust. 9 a oraz art. 12 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej. Ww. zbiorcza informacja

¹²⁸ W wyjaśnieniu z 19 listopada 2019 r. Zastępca Dyrektora Wydziału Organizacji i Nadzoru wskazał, cyt. „(...) Starosta na bieżąco w okresie miesięcznym analizuje opinie osób uprawnionych o udzielonej pomocy, mając na uwadze potrzebę wprowadzenia usprawnień oraz podniesienie jakości nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (...) Starosta co miesiąc przekazuje właściwej organizacji pozarządowej oraz samorządom prawniczym zestawienie kart pomocy część B opinii uprawnionych o udzielonej nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim (...)”.

¹²⁹ W wyjaśnieniu z 3 grudnia 2019 r. Zastępca Dyrektora Wydziału Organizacji i Nadzoru wskazał, cyt.: „(...) Powiat Płocki w 2019 r. przeprowadził kontrolę funkcjonowania systemu nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, której celem było sprawdzenie: (...) spełniania wymogów wynikających z rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w zakresie dotyczącym lokali, w których są usytuowane punkty nieodpłatnej pomocy prawnej (...) stopnia realizacji zadania, efektywności, rzetelności i jakości realizacji zadania przez organizacje pozarządowe, w tym w zakresie edukacji prawnej. (...) Kontrola została oparta na listach kontrolnych przekazanych przez Wydział Nadzoru Prawnego Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, w związku z pismem z dnia 8 kwietnia 2019 r. znak DSF-XI.692.30.2019 Pana ██████████ Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości. W Starostwie Powiatowym w Płocku przeprowadzana jest na bieżąco kontrola prawidłowości wykonania zadania przez organizacje pozarządowe. Zgodnie z zawartymi umowami organizacje pozarządowe mają obowiązek składania kwartalnych sprawozdań z wykonania zadania, zgodnie z obowiązującym wzorem. Załącznikami do sprawozdań są kopie faktur, dowodów wpłaty, ale też dokumentacja zrealizowanych działań w zakresie edukacji prawnej tj. informacje o spotkaniach edukacyjnych z mieszkańcami powiatu, egzemplarze wydanych materiałów – informatorów. W oparciu o szczegółową kontrolę tych dokumentów przekazywane jest zlecenie płatności kolejnej transzy dotacji do Wydziału Finansowego Starostwa Powiatowego w Płocku. Również co miesiąc dokonywana jest ocena realizacji zadania w zakresie jakości usług i obsługi przez organizacje pozarządowe, w oparciu o opinie przekazywane w formie kart pomocy – części B, odbierane raz w miesiącu z urn umieszczonych w punktach. Informacje o zebranych opiniach są co miesiąc przekazywane organizacjom pozarządowym. Wypracowany w Starostwie Powiatowym w Płocku system zapewnia kontrolę realizacji zadań przez organizacje pozarządowe, w tym zadań w zakresie edukacji prawnej (...)”.

została sporządzona na formularzu zgodnym z wzorem stanowiącym załącznik nr 4 do rozporządzenia w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i była kompletna.

W wyniku kontroli stwierdzono uchybienie polegające na wskazaniu w poddanych badaniu umowach zawartych z organizacjami pozarządowymi nieprawidłowego zapisu określającego termin przekazywania karty nieodpłatnej pomocy prawnej oraz oświadczeń do starosty, tj. do 5 dnia następnego miesiąca kalendarzowego¹³⁰, co jest niezgodne z art. 7 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej, zgodnie z którym cyt. „(...) Kartę pomocy (...) oraz oświadczenie (...), adwokat lub radca prawny przekazuje staroście do dziesiątego dnia następnego miesiąca kalendarzowego (...)”.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w przedmiocie przygotowania systemu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, ocenia się **pozytywnie pomimo uchybienia**.

Wyniki kontroli wskazują, że wyznaczono prawidłową liczbę punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, dostosowano lokale do wymogów określonych w rozporządzeniu w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej, powierzono odpowiednią liczbę punktów nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego organizacji pozarządowej, prawidłowo ustalono czas trwania dyżuru, sporządzono oraz udostępniono kompletną listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa, zawarto terminowo porozumienia z gminami z terenu powiatu płockiego, z okręgową radą adwokacką i radą okręgowej izby radców prawnych oraz umowy z adwokatami i radcami prawnymi, a także organizacjami pozarządowymi, poinformowano Wojewodę Mazowieckiego o zawarciu porozumień z okręgową radą adwokacką i radą okręgowej izby radców prawnych, uruchomiono zgłoszenia i zapisy na wizytę w punkcie telefonicznie, upowszechniano wiedzę o działalności systemu nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, terminowo przekazano Wojewodzie Mazowieckiemu informację o współpracy z organizacją pozarządową, a także zbiorczą informację o wykonaniu zadania. Mając natomiast na uwadze, że w umowach zawartymi z organizacjami pozarządowymi określono nieprawidłowy

¹³⁰ W wyjaśnieniu z 03.12.2019 r. Zastępca Dyrektora Wydziału Organizacji i Nadzoru wskazał cyt. „(...) *Celem weryfikacji przedkładanych dokumentów i dokonania szybszej płatności transzy na konto organizacji pozarządowej strony ustaliły termin przekazania sprawozdania kwartalnego na dzień 5 następnego miesiąca. Dla zapewnienia jednolitych terminów wskazano w umowie wcześniejszy niż wskazany w ustawie termin przekazania pozostałych dokumentów składanych przez organizacje pozarządowe tj.: (...) oświadczeń odbieranych od osób uprawnionych, (...) kart nieodpłatnego poradnictwa, (...) o których mowa w § 2 ust. 20 zawartych umów – tj. również do dnia 5 następnego miesiąca. Ustalony przez strony jednolity termin przekazania dokumentów do Starostwa zabezpiecza przed ryzykiem wystąpienia pomyłek w terminach składania poszczególnych dokumentów. Nie wystąpił przypadek, by organizacje pozarządowe złożyły dokumenty po terminie wskazanym w umowie. Ustalone przez strony umowy terminy zapewniają możliwość sprawdzenia prawidłowości złożonych dokumentów i dokonanych rozliczeń przez przekazaniem kolejnej transzy dotacji tj. zapewnia prawidłowość wykorzystania dotacji publicznych (...)”.*

terminu przekazywania kart pomocy oraz oświadczeń – uzasadnione jest sformułowania oceny pozytywnej pomimo uchybienia.

IV. Wykorzystanie dotacji udzielonej na realizację nieodpłatnej pomocy prawnej .

W 2018 r. Powiat na sfinansowanie zadania zleconego z zakresu administracji rządowej na podstawie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej, polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej otrzymał z MUW dotację celową w kwocie 250 416,00 zł, w rozdziale 75515 *Nieodpłatna pomoc prawna* (dalej rozdział 75515 klasyfikacji budżetowej).

Jak wynika z ksiąg rachunkowych oraz zgodnie z danymi wykazanymi w sprawozdaniu rocznym *Rb-50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami* (dalej Rb-50) dotację wykorzystano w kwocie 249 828,17 zł. Niewykorzystana dotacja w kwocie 587,83 zł została zwrócona na rachunek bankowy MUW, z zachowaniem terminu ustalonego w art. 168 ust. 1 i 6 ustawy o finansach publicznych.

W wyniku kontroli prawidłowości wykorzystania otrzymanej dotacji, stwierdzono, że:

1. Kwota przekazanej dotacji do Powiatu w wysokości 250 416,00 zł wynikała z prawidłowego wyliczenia – zgodnego z zasadą ustaloną w art. 20 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.
2. Powiat, otrzymaną dotację na obsługę zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, przeznaczył na: wynagrodzenia dla podmiotów prowadzących obsługę prawną w wysokości 241 938,57 zł i koszty obsługi organizacyjno-technicznej w wysokości 7 889,60 zł – co stanowi odpowiednio – 96,62% i 3,15%¹³¹ otrzymanej dotacji.
3. Starosta Płocki w związku z realizacją zadania zleconego polegającego na świadczeniu usług pomocy prawnej wypłacił kwotę ogółem 120 488,04 zł, zgodnie z umowami zawartymi z Kancelariami Adwokackimi, Kancelariami Radców Prawnych oraz radcą prawnym. Ponadto przekazał kwotę dotacji w wysokości ogółem 121 450,53 zł – odpowiednio 60 724,65 zł oraz 60 725,88 zł – Stowarzyszeniu [REDAKTOWANE] oraz Stowarzyszeniu [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] zgodnie z umowami zawartymi 29 grudnia 2017 r. na prowadzenie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej,
4. Stowarzyszenie [REDAKTOWANE] zgodnie z zawartą umową na prowadzenie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej w 2018 r. sporządziło sprawozdanie końcowe z wykonania zadania

¹³¹ Na koszty obsługi organizacyjno-technicznej zadania Powiat mógł przeznaczyć i wykorzystać dotację w wysokości 3% otrzymanej dotacji, tj. w kwocie 7 512,48 zł o czym stanowi przepis art. 20 ust. 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej. W związku z powyższym część dotacji w kwocie 377,12 zł została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem. Stosownie do art. 169 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych kwota dotacji wraz z odsetkami w dniu 15 stycznia 2020 r. wpłynęła na rachunek bankowy MUW.

publicznego według wzoru określonego w załączniku nr 6 do rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 sierpnia 2016 r.¹³² (dalej rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej). Sprawozdanie – przyjęte zostało 10 stycznia 2019 r. przez Powiat bez uwag. Starosta nie przeprowadził kontroli, o której mowa w art. 11 ust. 8 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

Stowarzyszenie [REDAKTOR] zgodnie z zawartą umową na prowadzenie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej w 2018 r. sporządziło sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego według wzoru określonego w załączniku nr 6 do rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Sprawozdanie – przyjęte zostało 7 stycznia 2019 r. przez Powiat bez uwag. Starosta nie przeprowadził kontroli o której mowa w art. 11 ust. 8 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

5. Koszt porady prawnej w przeliczeniu na jedną osobę wyniósł: – udzielanej przez [REDAKTOR] [REDAKTOR] – 308,95 zł, udzielanej przez [REDAKTOR] – 169,15 zł, udzielanej przez [REDAKTOR] – 224,91 zł, natomiast średni koszt dla Powiatu – 218,16 zł¹³³.
6. Do środków otrzymanych z dotacji w rozdziale 75515 klasyfikacji budżetowej w Powiecie prowadzona była wyodrębniona ewidencja księgową dochodów i wydatków.
7. Sprawdzone dowody źródłowe będące podstawą dokonanych wydatków spełniały wymogi art. 21 i 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹³⁴, a zapisy księgowe w ewidencji wydatków –wymogi art. 20 ww. ustawy.
8. Wydatki realizowane ze środków dotacji klasyfikowane były zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych¹³⁵.
9. Dane wykazane w sprawozdaniu RB-50 za IV kwartał 2018 r. o *dotacjach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami* sporządzonym przez Powiat wynikały z ewidencji księgowej wydatków.

¹³² Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 sierpnia 2016 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. z 2018 r. poz. 2057).

¹³³ Kancelarie udzieliły 390 porad, Stowarzyszenia 629 porad, razem 1019.

¹³⁴ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 351, ze zm.).

¹³⁵ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (t.j. Dz.U. z 2014 poz. 1053, ze zm.).

Ponadto w trakcie kontroli stwierdzono osiągnięcie w 2018 r. przez Powiat dochodu w kwocie 9,40 zł z tytułu odsetek pozyskanych w wyniku gromadzenia środków pieniężnych dotacji na oprocentowanym rachunku bankowym.

Zgodnie z zapisami art. 255 ust. 1 ustawy o finansach publicznych pobrane dochody budżetowe związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, pomniejszone o określone w odrębnych ustawach dochody budżetowe przysługujące jednostce samorządu terytorialnego z tytułu wykonywania tych zadań powinny zostać przekazane na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazującego dotację celową, według stanu środków określonego na:

- 10 dzień miesiąca – w terminie do 15 dnia danego miesiąca,
- 20 dzień miesiąca – w terminie do 25 dnia danego miesiąca.

Zgodnie zaś z art. 255 ust. 2 ww. ustawy pobrane do dnia 31 grudnia i nieprzekazane w ww. terminach dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej powinny zostać przekazane na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazującego dotację celową w terminie do dnia 8 stycznia roku następującego po roku budżetowym.

W trakcie trwania czynności kontrolnych ustalono, że w okresie od stycznia do grudnia 2018 r. pozyskane odsetki, pomniejszone o 5%¹³⁶, powinny zostać przekazywane na rachunek bankowy Wojewody wg stanu na 10 dzień miesiąca – w terminie do 15 dnia danego miesiąca.

W związku z powyższymi ustaleniami informuję Pana Starostę, że wykorzystanie dotacji otrzymanej w 2018 r. na realizację wydatków w rozdziale 75515 klasyfikacji budżetowej zostało ocenione **pozytywnie**.

Przedstawiając powyższe ustalenia, zobowiązuję Pana Starostę do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Niezwłocznego wydawania decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy, po zaistnieniu ustawowych przesłanek, zgodnie z wymogami art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw.
2. Odstąpienia od wydawania kolejnej decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy w sytuacji, gdy prawo jazdy zostało już zatrzymane mocą innej decyzji ostatecznej, w związku z wystąpieniem przesłanek wymienionych w art. 102 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami oraz art. 7 ust.1 pkt 5 ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw.
3. Przestrzegania w toku prowadzonych postępowań wybranych przepisów ustawy kodeksu postępowania administracyjnego poprzez:

¹³⁶ Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1530, ze zm.).

- wskazywanie w decyzjach o zatrzymaniu prawa jazdy w związku z przekroczeniem 24 punktów za naruszenie przepisów ruchu drogowego oraz w decyzjach o przywróceniu uprawnień do kierowania pojazdami silnikowymi uzasadnienia prawnego, a także wskazywanie prawidłowego uzasadnienia faktycznego i prawnego w decyzjach o wydaniu zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym i decyzjach o przedłużeniu ważności zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym podczas, gdy decyzja nie uwzględnia w całości żądania strony,
 - zawiadamianie stron o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami oraz poinformowanie strony przed wydaniem decyzji o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań – zgodnie z wymogami określonymi w art. 61 § 4 kpa oraz zasadą czynnego udziału stron w postępowaniu określoną w art. 10 § 1 kpa,
 - zamieszczanie w pouczeniach wydawanych decyzji odmawiających wymianę prawa jazdy, że odwołanie wnosi się w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji stronie, zgodnie z art. 129 § 2 kpa. Ponadto wskazywania w pouczeniach decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy, decyzji w sprawie cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami oraz decyzji o skierowaniu na kurs reedukacyjny w zakresie problematyki alkoholowej i przeciwdziałania narkomanii, a także decyzji w sprawie wydania zezwolenia oraz przedłużenia ważności zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym pełnej informacji dotyczącej zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania, zgodnie z art. 127a kpa.
4. Nadawanie decyzjom o zatrzymaniu prawa jazdy wydanym na mocy art. 102 ust. 1 pkt 4 ustawy o kierujących pojazdami rygoru natychmiastowej wykonalności na podstawie art. 102 ust. 1 c ustawy o kierujących pojazdami.
 5. Wydawanie nowego dokumentu prawa jazdy w związku ze zmianą danych bez określania terminu ważności poszczególnych uprawnień, jeśli w pierwotnym dokumencie termin ten nie został określony.
 6. Wydawanie decyzji o wydaniu uprawnienia do kierowania pojazdami w części H wniosku po zaistnieniu przesłanki do wydania przedmiotowej decyzji.
 7. Wprowadzanie do centralnej ewidencji kierowców za pomocą systemu teleinformatycznego prawidłowych informacji dotyczących: cofnięcia uprawnienia do kierowania pojazdami, zatrzymania prawa jazdy, orzeczenia psychologicznego oraz zezwolenia na kierowanie pojazdami uprzywilejowanymi, w szczególności daty początkowej cofnięcia uprawnień, zatrzymania prawa jazdy, daty wydania orzeczenia psychologicznego oraz numeru zezwolenia na kierowanie pojazdami uprzywilejowanymi, zgodnie z wymogiem wynikającym z treści § 2 ust. 9 lit. b (tiret czwarty), § 3 ust. 5 lit. a, g rozporządzenia w sprawie katalogu danych gromadzonych w centralnej

ewidencji kierowców¹³⁷ oraz § 2 pkt 8 lit. a, oraz § 16 pkt 2 i 3 rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami.

8. Terminowego przekazywania do CEIDG informacji o uzyskaniu oraz utracie uprawnień wynikających z udzielonych koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż, a także decyzji w sprawie przeniesienia koncesji, ze wskazaniem poprawnej daty uprawomocnienia się rozstrzygnięcia, zgodnie z wymogami określonymi w art. 44 ust. 3 w związku z ust. 1 pkt 1 ustawy o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy.

Ponadto wskazuję na konieczność:

- a) weryfikacji kompletności przyjmowanych wniosków o wydanie dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami,
- b) wyeliminowanie nieprawidłowych sformułowań oraz omyłek pisarskich w treści wydawanych dokumentów, poprzez:
- wskazywanie w decyzjach o odmowie przywrócenia cofniętych uprawnień prawidłowych zapisów, w zakresie znajdujących się w aktach sprawy pism,
 - określanie w części dotyczącej podstawy prawnej decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy wydanych na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy o zmianie ustawy Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw właściwego zapisu dotyczącego powyższego artykułu,
 - prawidłowe wskazywanie w skierowaniach na badania lekarskie w celu ustalenia istnienia lub braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami – kategorii prawa jazdy posiadanych przez osobę skierowaną,
 - wskazywanie w rozstrzygnięciu decyzji o przywróceniu uprawnień do kierowania pojazdami prawidłowego zapisu dotyczącego przywracanego uprawnienia,
 - prawidłowe wskazywanie kategorii prawa jazdy w treści zawiadomień o wszczęciu postępowania w sprawach połączonych dotyczących: wydania decyzji o cofnięciu uprawnień do kierowania wszelkimi pojazdami mechanicznymi, skierowania na badania lekarskie i badania psychologiczne oraz skierowania na kurs reedukacyjny w zakresie problematyki przeciwalkoholowej i przeciwdziałaniu narkomanii,
- c) wprowadzanie w przypadku wydania wtórnika prawa jazdy – w części H wniosku kodu 71 wskazującego, że wydano wtórnik prawa jazdy,
- d) pobieranie opłaty za wydanie decyzji o przywróceniu uprawnień do kierowania pojazdami na podstawie ustawy o kierujących pojazdami,

¹³⁷ Rozporządzenia Ministra Cyfryzacji z dnia 29 marca 2016 r. w sprawie katalogu danych gromadzonych w centralnej ewidencji kierowców katalogu.

- e) określenie w zawiadomieniach o wszczęciu postępowania w sprawach połączonych dotyczących zatrzymania prawa jazdy, cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami oraz skierowania na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji do kierowania pojazdami, skierowania na badania lekarskie i psychologiczne, a także skierowania na kurs reedukacyjny w zakresie problematyki przeciwalkoholowej i przeciwdziałaniu narkomanii – daty wszczęcia postępowania,
- f) dokonywania potwierdzenia odbioru prawa jazdy, zgodnie z wymogiem określonym we wzorze formularza wniosku i decyzji o wydaniu prawa jazdy, stanowiącego załącznik do rozporządzenia w sprawie wydania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami,
- g) wskazywanie Starosty Płockiego jako organu, wydającego Profil Kandydata na Kierowcę oraz zawiadomienia o wszczęciu postępowania w sprawach zatrzymania prawa jazdy, cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami oraz wydania skierowania na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji do kierowania pojazdami, skierowania na badania lekarskie i psychologiczne, a także skierowania na kurs reedukacyjny w zakresie problematyki przeciwalkoholowej i przeciwdziałaniu narkomanii. Ponadto podpisywanie przez pracowników zawiadomień o wszczęciu postępowania wyłącznie z upoważnienia Starosty,
- h) zawierania w decyzjach stwierdzających wygaśnięcie koncesji – pełnego uzasadnienia prawnego obejmującego wyjaśnienie podstawy prawnej, zgodnie z wymogiem art. 107 § 1 i 3 kpa,
- i) doręczanie zawiadomień o wszczęciu postępowań administracyjnych w sprawie udzielenia koncesji oraz decyzji kończących te postępowania wyłącznie osobom będącym stronami w rozumieniu art. 41 ust. 1 ustawy Prawo geologiczne i górnicze,
- j) wskazywania w podstawie prawnej decyzji udzielających koncesji oraz decyzji stwierdzających wygaśnięcie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż, właściwych przepisów mających zastosowanie w przedmiotowych zakresach,
- k) wskazywanie w umowach zawartych z organizacjami pozarządowymi prawidłowego zapisu wskazującego termin przekazywania karty nieodpłatnej pomocy prawnej oraz oświadczeń do starosty, zgodnego z terminem wskazanym w art. 7 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej.

Ponadto, zobowiązuje Pana Starostę do dokonania wpłaty kwoty 9,40 zł pomniejszonej o 5%, pozyskanej w wyniku gromadzenia środków pieniężnych dotacji na oprocentowanym rachunku bankowym – na rachunek bankowy dochodów Wojewody Mazowieckiego nr 36 1010 1010 0100 6722 3100 0000, § 0920 *Wpływy z pozostałych odsetek*. Podkreślam, że stanowisko Wojewody Mazowieckiego w tej sprawie jest zbieżne z opinią Ministerstwa Finansów, wyrażoną w piśmie z 19 maja 2017 r., znak BP8.401.3.2017, które zostało przesłane do wszystkich jednostek samorządu terytorialnego 14 listopada 2017 r. pismem znak FIN-VII.302.3.2017.

Biorąc pod uwagę ustalenia kontroli oraz wyjaśnienia jednostki kontrolowanej o podjętych działaniach zmierzających do wyeliminowania nieprawidłowości w zakresie przestrzegania instrukcji kancelaryjnej przy nadawaniu znaków sprawy dla poszczególnych czynności organu podejmowanych w trakcie prowadzenia danego postępowania administracyjnego – odstąpiono od sformułowania zaleceń pokontrolnych w tym zakresie.

Przedstawiając powyższe informuję, że od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz zobowiązuję Pana Starostę do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli